

I. BEVEZETÉS

Máza hatályos településrendezési terve és helyi építési szabályzata 2000-2001-ben készült. A Képviselő-testület a településszerkezeti tervet 49/2001.(IX.26.) sz. határozatával, a helyi építési szabályzatot és a hozzá tartozó szabályozási terveket 5/2001.(IX.28.) sz. rendeletével elfogadta. A hatályos rendezési tervhez a törvényi előírásoknak megfelelő szakági alátámasztó munkarészek elkészültek, szakhatósági és lakossági egyeztetése megtörtént.

A HATÁLYOS RENDEZÉSI TERVBEN RÖGZÍTETT CÉLKITŰZÉSEK

KÜLTERÜLETEN

- A *6534 sz. út elkerülő szakaszának* megépítése a vasúttól északra, Szászvár irányába, új, szintbeni vasúti kereszteződéssel
- A téglagyár működtetéséhez kapcsolódóan *új agyagbánya* kijelölése (kutatási szint), a régi bánya rekultivációja
- *Szeméttelep* rekultivációja

BELTERÜLETEN

Lakófunkció számára kialakítandó területek

- Az Úttörő utca keleti vége (részben belterületbe vonandó)
- A Gyöngyvirág utca nyugati oldala
- A Széchenyi utca DNY-i vége (belterületbe vonandó)
- A vasútállomástól északra húzódó terület

Gazdasági funkció számára kialakítandó területek:

- A vasútállomástól délre húzódó ipari gazdasági terület

Idegenforgalmi funkció számára kialakítandó területek

- Üdülőtábor, kemping számára a lakóterület déli végéhez csatlakozóan (beépítésre szánt terület)

A FELÜLVIZSGÁLAT ELKÉSZÍTÉSÉT KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK

- Új településfejlesztési koncepció elfogadása
- A tartalmi és formai követelményeket egyaránt érintő, jelentős mértékben megváltozott jogszabályi háttér

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓBAN RÖGZÍTETT, AZ ÚJ RENDEZÉSI TERVET ÉRINTŐ CÉLKITŰZÉSEK

Szénbányászat újraindítása

Kevés település van Baranya megyében, amely alatt akkora kincs helyezkedik el a mélyben, mint a máza alatti feketeköszén-mezők. A szén egyszerű kitermelése és kokszosítása mellett – bár ez önmagában évtizedeke megélhetést és jövedelmet biztosíthat a településnek – a vegyipari hasznosítás is komoly lehetőséget kínál: a szénből több tucatnyi, magas hozzáadott értékű terméket lehet előállítani (ha a jelenlegi olajár-emelkedések tartós tendenciának bizonyulnak, akár a szénből történő benzinelőállítás is gazdaságos lehet).

Mázán él még a bányászati örökség, amelyre és a helyben elérhető nyersanyagokra alapozva, a helyi tudást használva jelentős hozzáadott érték teremthető. Bővíülhet ezáltal a munkahelyek köre, teljes és részmunkaidős álláshelyek teremtésére nyílik lehetőség. A bánya, a hozzá kapcsolódó létesítményekkel (szénosztályozó és erőmű – az utóbbi a

környéken termelt biomasszából is képes lesz energiát előállítani) együtt az építkezés teljes időtartamára (évekre) munkahelyek szó szerint ezreit jelentheti, majd az üzemeltetés, karbantartás és a kiszolgáló létesítmények is évtizedekre elláthatják munkával nemcsak a helyeket, de a tágabb környezet lakosságát is.

Amennyiben a bánya a tervek szerint fog működni, az egész megye egyik legnagyobb foglalkoztatója lehet (az előzetes tervek mintegy kétezer munkahelyet tartalmaznak). A helyi iparűzési adó és a bányának a település kulturális, oktatási és sportéletéhez való hozzájárulások révén Máza a tehető Baranya megyei települések közé emelkedhet.

Közlekedési helyzet javítása

A faluban az ipar (és a mezőgazdaság) fejlesztésének egyik szűk keresztmetszete a vasúti aluljáró, ami alatt nem fér át egy nagyobb busz, kamion: nem lehet ipart úgy telepíteni, hogy csak Bonyhád felől lehet megközelíteni a települést, amely Dombóvár és Pécs felől nagyobb járművekkel gyakorlatilag megközelíthetetlen. Ugyan nem települési kezelésben lévő út, ezért Mázának túl sok befolyása sajnos nincs a probléma megoldására, de ez nem jelenti azt, hogy nem kell foglalkozni vele. A bánya megnyitásához kapcsolódó építkezések és a későbbiekben a bányászat megindulásával az üzemek működése remélhetőleg kikényszeríti ezen anomália megszüntetését (amely egyébként elvárás is a bányát üzemeltető vállalkozással szemben).

Kereskedelmi szolgáltatások fejlesztése

Máza egyik legfontosabb, ha nem a legfontosabb erőforrása kellemes lakóhelyi környezete, amelyhez több tényező is hozzájárul (szép természeti környezet, Bonyhád és Komló városhoz közeli fekvés, a fő közlekedési utak viszonylag távol fekszenek a falutól). Ugyanakkor a helyi szolgáltatásokkal való ellátottság bizonyos területeken (elsősorban kereskedelmi szolgáltatásoknál) nem elégséges. A kérdőívészés során többen felvetették egy hentesüzlet, illetve akár kisebb diszkontáruházak letelepítésének szükségességét. A terület rendelkezésre áll a faluban, a fizetőképes kereslet pedig mindenképpen adott lesz a bánya esetleges megnyitása után, de valószínűleg anélkül is, hiszen nemcsak Máza, de a szomszédos Szászvár és a többi település lakosságát is kiszolgálhatná egy önkiszolgáló diszkontáruház.

Munkahelyteremtés

Nagyon sokan említették a munkahelyteremtés szükségességét. A helyi munkahelyteremtés során lehetőség szerint a lakosság jobb ellátását segítő szolgáltatások (például egészségügyi és szociális, kereskedelmi, illetve kulturális szolgáltatások) letelepedésének elősegítése indokolt. A bánya nyitása olyan mértékű munkaerő-keresletet gerjesztene, amely nemcsak a falu, de az egész környék munkanélküliségi problémáit évekre, évtizedekre megnyugtatóan rendezhetné. Nem csupán a termelő üzemekről, hanem a kiszolgáló létesítményekről, és a fizetőképes kereslet emelkedése által gerjesztett vállalkozásalapítások munkaerő-szükségletéről van szó.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az önkormányzat cselekvési szabadsága viszonylag korlátozott e tekintetben, a munkahelyteremtésre elsősorban a piac van hatással, de támogatás adható bizonyos, a település számára kiemelten fontos tevékenységek esetében.

Turizmus szelíd, környezetkímélő formáinak fejlesztése

A Mázán jelenleg gyakorlatilag nem működő falusi turizmus mellett az öko- a kerékpáros-, a lovas és az egészségturizmus fejlesztésével tehet szert további vonzerőre a település, a jelenlegi adottságok, a csendes, tiszta és esztétikus környezet pedig a csendes turizmus kedvelői (például kirándulók) számára vonzóak. A turisztikai kezdeményezéseket a Magyar Turizmus Zrt. Regionális Marketing Igazgatóságával érdemes koordinálni. Amennyiben a

bánya megnyitására sor kerül, a bánya látogatóközpontja a település egyik legfontosabb idegenforgalmi vonzereje lehet, amellyel a szomszédos falvakban pihenő, üdülő vendégeket is Mázára lehet csábítani.

A helyi fiatalok letelepedésének, lakáshoz jutásának támogatása

A helyben maradni szándékozó fiatalokat lehetőség szerint segíteni kell építési telek vásárlásában. Az önkormányzat kidolgozott egy olyan támogatási konstrukciót, amelyet a helyi fiatalok vehetnek igénybe az építkezéshez nyújtott, vissza nem térítendő támogatás lakás vásárlása vagy építése esetén, illetve kedvezményes árú telek biztosítása), ez esetben azonban olyan biztosítékokat is be kell építeni a rendszerbe, amellyel kivédhetők a spekulációs céllal történő telekvásárlások (például a megszerzett telket vagy a felépített házat meghatározott időn belül nem szabad eladni, ha mégis, a támogatás összegét vissza kell fizetni az önkormányzatnak).

A FELÜLVIZSGÁLAT CÉLJA

A felülvizsgálat végcélja a hatályos terv továbbra is érvényben maradó célkitűzései és az új fejlesztések figyelembevételével a friss jogszabályi háttérben alapuló településszerkezeti terv, HÉSZ és szabályozási terv előállítás

A hatályos tervhez részletes építészeti értékvizsgálat készült, aminek nyomán helyi védelemben részesültek az arra érdemes épületek és részletek. A levédett épületállomány változatlan marad. A felülvizsgálat során emiatt a helyi védelemmel foglalkozó fejezet a korábban elkészített anyag aktualizálása. Mivel a település területén országos védettségű építmény nem található, az örökségvédelmi hatástanulmány csak régészeti fejezetet tartalmaz.

SZAKIRODALMI, TANULMÁNY- ÉS TERVELŐZMÉNYEK

- Mába hatályos településrendezési terve és helyi építési szabályzata – Kokas és Társa Építész és Településtervező Iroda, 2000-2001.
- Mába településfejlesztési koncepciója – Summa Cum Bt., 2008.
- Országos területrendezési terv - 2003. évi XXVI. Tv.
- Baranya megye területrendezési terve - 9/2005.(V.12.) Kgy. Rendelet

A TERVEZÉSHEZ FELHASZNÁLT ALAPADATOK

- Földnyilvántartási adatállomány a település közigazgatási területéről

A TERVEZÉSI MUNKÁBA BEVONT SZAKTERVEZŐK

Kulturális örökségvédelem – Kovaliczky Gergely régész-muzeológus, régészet – Balog Farkas Csaba (Pécsi MérMű Bt.), építészet

Tájrendezés – Lukács Vilmosné (FLÓRA Bt.)

Közlekedés – Tompos Antal (Pécsi Úttervező Kft.)

Víz-, szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés, gázellátás – Keresztes László (tervező-vállalkozó)

Hírközlés – Elekes Jenő (UMTEL Bt.)

II. TÁJRENDEZÉSI JAVASLAT

1. ÁLTALÁNOS TÁJJELLEMZŐK

Magyarország tájfelosztásában a terület a Mecsek-hegység kistájba, a Mecsek és Tolna-Baranyai dombvidék középtájba, és a Dunántúli dombság nagytájba tartozik. A kistáj Baranya és Tolna megye területén helyezkedik el. A kistájba tartozó mintegy 24 település részben természeti szépségeiről, részben pedig ásványkincséről lett híres.

A kistáj domborzatát a Zengőben, a Tubesben, és a Jakab-hegyben tetőződő középhegység alkotja, mely D-DNY-É-ÉK –i csapású alacsony és középhegység, elegyengetett felszínek rendszere. Két nagyobb egységre osztható, a Nyugati Mecsekre, melyet a Ny-K-i csapású, tetőhelyzetekben kiemelt tönkös sasbércek sorozata jellemez, és a Keleti Mecsekre, melyre a központból kiinduló sasbérccsorok jellemzők.

Máza község területe a Keleti Mecsekben helyezkedik el.

Jellemző formátípusok még a kistájban a hegylábi félsíkok és a törmelékkúpok, a pleisztocén völgyvállak rendszere a nagyobb völgyekben.

A kistáj földtani adottságaira elsőként nevezetes az ipari kőszén. Jellemző még a hasadóanyag előfordulás, valamint a permi vörös homokkő, és a téglagyári agyag.

Az éghajlat mérsékelten meleg mérsékelten nedves. Az évi napfénytartam 2060 és 2080 óra körüli, nyáron 810, télen 230 óra körüli. A téli napfényes órák száma kb. 10 %-al nagyobb, mint a környező kistájakon.

D-en az évi csapadékösszeg 680-730 mm, É-on 750-800 mm.

Az ariditási index D-en 0,96-1,03, É-on 0,88-0,94.

Leggyakoribb szélirány az ÉNy-i. Az átlagos szélesebesség a csúcsokon megközelíti az 5 m/s-ot, a völgyekben a 3-3,5 m/s-ot.

A területi adottságok és az éghajlat az erdőgazdálkodásnak, bizonyos kertészeti kultúráknak / szőlőtermesztés /, és kevésbé a szántóföldi növénytermesztésnek kedvez.

A kistáj vízrajzi jellemzői közül inkább a hegységi szakaszok a jellemzők. Ezeket sok helyen a karsztos jelleg jellemzi. A forrásszakaszok tiszták, de a peremi részeken a települések közelében sok helyen elszennyeződnek. A hegység forrásai a felszín alatti tározók túlfolyásainak tekinthetők és tekintélyes vízhozamokat adnak. A hegységi területeken hiányzik az állandó összefüggő talajvízszint. Mélységük és elhelyezkedésük a szerkezet és a domborzat függvénye.

Növényföldrajzi szempontból a kistáj a balkáni flóratartomány Pécsi flórajárásába tartozik. A terület fontosabb erdőtársulásai a csereszömörccs karsztbokor erdők, a molyhos kocsánytalan tölgyesek, a gyertyános kocsánytalan tölgyesek, valamint a mecseki bükkösök.

A kistáj talajai kivétel nélkül erdőtalajok, legnagyobb részben agyagbemosódásos barna erdőtalajok. A hegységperemi lejtőkön barnaföldek alakultak ki.

2. A TERÜLET LÁTVÁNYÉRTÉKEI

A Keleti Mecsek természeti szépségekben, látványban igen gazdag. Máza a hegység lábánál kialakult település, és ez a látványban jól érzékelhető. Dél felől a fokozatosan magasodó hegy zárja a látképet, észak felől pedig nyitott a táj. A település Komló felőli megközelítése is sok természeti élményt nyújt, emiatt a település spontán turisztikai adottságai igen kedvezőek.

A déli településrész lakótáji adottságai igen sajátosak. Az É-D irányú vízfolyás völgyben települt a falu régebbi része. A falu a vízfolyást közrefogva a part mentén kétutcás lett, a házak szorosan rátelepültek a kétoldali hegyoldalra. Egyedi látványt nyújtanak mindkét oldalon a házak mögött a hegyoldalba vájt, bizonyos rendeltetés céljából kialakított üregek. A természeti és épített környezet ötvözete olyan, hogy a látvány miatt a településrész az idegenforgalom számára nevezetes hellyé válhat.

3. KÜLTERÜLETI TÁJHASZNÁLAT

A község közigazgatási területe É-D irányban hosszan elnyúló. Morfológiája igen változatos. A talajok szerkezete közepkötött, vagy laza vályogtalaj, típusát tekintve agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Talajértékszám tekintetében a külterület É-i felén lényegesen jobb minőségűek a talajok, itt 3 ill. 4 értékszámmal jellemezhetők abban a rendszerben, melyben 10-es értékszámot a leggyengébb talajok kapnak.

Az északi külterületi részen, ahol kiegyenlített a felszín, **szántóföldi növénytermesztés** folyik. Ez a tájhasználat történelmileg kialakult, melyet itt a jövőben is meg kell őrizni. A termőföld területi és minőségi védelme jogszabályokon keresztül is biztosított, melyeket a földhasználóknak be kell tartani.

A termőföld megóvását szolgálja az **1994. évi LV. törvény**. E törvény a termőföld tulajdonjogának megszerzésére, illetőleg a szerzés tilalmára, a termőföldek használatára, a birtoktagok kialakítására és a földhasználati nyilvántartásra vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg. A termőföldre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre, ill. az ország területén lévő valamennyi termőföldre.

A termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza a **2007. évi CXXIX. törvény**. A törvény 3.§ -a értelmében a termőföld művelési ágának megváltoztatását be kell jelenteni az ingatlanügyi hatóságnak. Az 5.§ értelmében a földhasználó köteles a termőföldet művelési ágának megfelelően hasznosítani, vagy a termelés folytatása nélkül köteles megakadályozni a gyomnövények megtelepedését. A 6.§ értelmében a más célú hasznosítás megszűnte után az igénybevevő köteles azt mezőgazdasági, vagy erdőgazdasági művelésre alkalmassá tenni. A törvény megfogalmazza a termőföld más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályokat a 9-13 §-ban. Termőföldet más célra csak kivételesen, elsősorban gyengébb minőségű termőföld igénybevételel lehet felhasználni. A törvény 10.§-a szerint a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld belterületbe vonása. A 15.§ részletesen ismerteti a belterületbe vonás külön szabályait.

A 2007. évi CXXIX. törvény a talaj védelmével is foglalkozik, a 35-42.§ a talajvédő gazdálkodás kötelezettségét határozza meg, mely minden földhasználóra vonatkozik. Bármely beruházást, vagy termőföldre hatást gyakorló egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni, és megvalósítani, hogy a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak. Bizonyos mezőgazdasági jellegű tevékenységekhez is meg kell kérni a talajvédelmi hatóság engedélyét (mint pl. talajjavítás, tereprendezés, hígtrágya termőföldön való felhasználása, stb), ezeket a tevékenységeket határozza meg a 49 §.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTRT) kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezetébe sorolja a Máza külterületének északi részén lévő szántóterületek egy részét. Ezeket a területeket az OTRT úgy szabályozza, hogy ezeken a területeken beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában, külön jogszabályban meghatározott területrendezési eljárásban jelölhető ki. Jelen település szerkezeti terv nem jelöl ki ezen területre beépítésre szánt területet.

A megye területére vonatkozó, hatályos **Baranya megyei Területrendezési Terv** Máza környékére nem jelöl kiváló termőhelyi adottságú szántóterületet. Ez a megyei terv aktualizálása után bizonyára változni fog, és követi az országos tervi előírásokat.

Az **erdőgazdálkodás** nagy jelentőségű a tervezési területen, és terjedelmét tekintve is igen nagy területet foglal el. Az erdőterületek első sorban a belterülettől délre helyezkednek el, a meredek, és egyébként kevésbé termékeny felszíneken.

Rendeltetésüket tekintve az erdők gazdasági és védelmi céllal kerültek telepítésre. A védelmi cél elsődlegesen a meredek hegyoldali részekre a jellemző, itt a talajvédelem, az erózióvédelem a telepített erdő elsődleges feladata.

Az erdőterületek a természeti érték miatt legnagyobb részben védett erdők, és a természetvédelem valamely védettségi kategóriájába sorolhatók. Ahol a természetvédelmi hatóság természetvédelmi területet jelölt ki, ott az erdőművelés, erdőfenntartás, és esetenként a telepítés is a természetvédelem érdekeit kell, hogy szolgálja.

Az erdők védelmével, és minősítésével kapcsolatosan az OTRT a Máza közigazgatási területén lévő erdőterületek egy részét a térségi országos övezetek között a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek övezetébe sorolja. A törvény 2.§ 13. pontja értelmében az övezetbe olyan erdők tartoznak, melyek az őshonos fafajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmasak, és az erdő hármaskörű funkcióját, - nevezetesen környezetvédelmi, gazdasági, társadalmi - egymással összhangban, a legmagasabb szinten biztosítani képesek.

A törvény 13/B.§-a rendelkezik az övezeten belül a beépítésre szánt terület kijelölésének, és a bányászati tevékenység végzésének lehetőségéről is. Ennek értelmében beépítésre szánt terület csak kivételesen, a külön jogszabályban meghatározott területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Külszíni bányatelek megállapítása, ill. bányászati tevékenység engedélyezése a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehetséges.

A településszerkezeti terv erdő telepítésére területeket jelöl ki. Ezeknek a tervezett erdőterületeknek védelmi célja lesz a jövőben, nevezetesen, hogy a kijelölt ipari, gazdasági területeket lehatárolják a lakóterülettől és a nyitott szántó területektől, továbbá a tájba illesztésüket biztosítsák, a zavaró hatást mérsékeljék.

A közigazgatási területen belül meglévő, és ezután telepítésre kerülő valamennyi erdő művelési ágú területnél figyelembe kell venni azt, hogy a meglévő erdők művelése, az erdők letermelése, és új erdő telepítése a szakmai felügyeletet biztosító Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóságának ellenőrzése és szakmai felügyelete mellett végezhető. Ezen túlmenően a meglévő, és az ezután telepítendő erdőterületeken a telepítéstől a letermelésig az erdő védelméről szóló 2009. évi XXXVII. törvényben foglaltakat be kell tartani. A végrehajtásról szóló rendelet előkészítése folyamatban van.

4.A KÜLTERÜLETEN TALÁLHATÓ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK, TÁJI ÉRTÉKEK

A külterület sajátossága, hogy nem csak értékes szántó- és erdőterületei vannak, hanem természeti és táji értékekben is igen gazdag. Ezért a közigazgatási terület jelentős része valamilyen formában a természetvédelem oltalma alatt áll.

1. Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet

A településtől délre a külterület erdővel borított, ez a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet részét képezi. A Tájvédelmi Körzet területe 1977-ben lett védetté nyilvánítva, 1993-ban a terület bővítéséről született határozat. Az **58/2007. (X. 18.) KvVM rendelet** a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról szól. A védett terület kiterjedése 9347,5 ha, több község területét érinti.

A védettség indoka és célja a területre jellemző karsztos folyamatok és formakincs, valamint a Mecsek mészkőszurdokaira jellemző életközösségek megóvása, a védett növényfajok és a hozzájuk kapcsolódó állatközösségek életfeltételeinek megőrzése.

A terület természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság. A természetvédelmi kezelési tevékenységeket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és - erdő esetében - a külön jogszabály szerinti erdészeti hatósági nyilvántartásban szereplő erdőgazdálkodó együttesen látja el. Az erdőgazdálkodásra vonatkozó részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.

A Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet Máza közigazgatási területére részének hrsz szerint felsorolása a következő:

0201, 0202 hrsz-ből 35,6 ha (0202a, 0202b, 0202c, 0202d), 0203, 0204 hrsz-ből 11,4 ha (0204a, 0204b), 0205, 0206, 0207, 0208, 0209 hrsz-ből 22,9 ha (0209a, 0209b, 0209c, 0209d), 0210, 0211, 0212, 0213 hrsz-ből 30,7 ha (0213a, 0213b, 0213c, 0213d), 0214, 0215, 0216 hrsz-ből 35,7 ha (0216a, 0216b, 0216c, 0216d), 0217, 0218, 0219, 0220, 0221 hrsz-ből 13,7 ha (0221a, 0221b), 0222, 0230/2, 0231/1, 0231/2, 0232/1, 0232/2 hrsz-ből 42,4 ha (0232/2a, 0232/2b, 0232/2c, 0232/2d), 0233, 0234, 0235, 0236, 0237, 0238, 0239/1, 0239/2, 0240/1, 0242/10 hrsz-ből 86,8 ha (0242/10a, 0242/10b, 0242/10c, 0242/10d, 0242/10f, 0242/10g, 0242/10h, 0242/10j, 0242/10k, 0242/10l), 0243, 0244, 0245

A területen igen sok védett növény- és állatfaj él.

Máza községhatárában fellelhető növényfajok közül néhány: Szálkás pajzsika, Széles pajzsika, Májvirág, Farkasboroszlán, Havasi tisztesfű, Tavaszi görvélyfű, Szártalan kankalin, Turbánliliom, Lónyelvű csodabogyó, Szúrós csodabogyó, Pirítógyöker, Piros madársisak, Fehér madársisak, Kardos madársisak, Kislevelű nőszőfű, Ibolyás nőszőfű, Széleslevelű nőszőfű, Madárfészekkosbor, Kétlevelű sarkvirág.

A községhatárban fellelhető néhány védett madárfaj, melyek itt is költenek: Holló, Kék galamb, Fekete harkály, Macska bagoly, Örvös légykapó, Nagy tarkaharkály, Csuszka, Zöldike, Tengelic, Ősapó, Egerészölyv, Héja.

A 0250/13 hrsz-ú területen (ez nem része a Tájvédelmi Körzetnek) védett növény található, mely máshol nem található: neve: tömjénillat. Ezt a területet is védeni kell oly módon, hogy a területen a művelési ág váltást kerülni kell.

2. Országos ökológiai hálózat területe

Ide tartoznak az országos jelentőségű természetes, illetve természetközeli állapotú területek, védett természeti területek, védett természeti területek védőövezete, Natura 2000 területek, továbbá érzékeny természeti területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere. Területét a **2003. évi XXVI. törvényben** megfogalmazott Országos Területrendezési Terv határolja le.

Az Országos Területrendezési Terv 13.§-a megfogalmazza az országos ökológiai hálózat területén végezhető tevékenységek jellegét. Ennek értelmében az övezetben csak olyan kiemelt térségi, vagy megyei övezet jelölhető ki, mely az országos hálózat természetes, vagy természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. A 13.§ (2) bekezdése a bányászati tevékenység lehetőségét szabályozza.

A jövőben várhatóan aktualizálásra kerülő Megyei Területrendezési Terv magterületet, ökológiai folyosó területét, és pufferterületet fog kijelölni. Ezekre a megyei kategóriákra vonatkozóan még csak előzetes tájékoztató információ áll rendelkezésre.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 53.§ (6) bekezdése szerint ökológiai folyosóvá történő kijelölés tényét az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyezni, a kijelölés feloldását követően a feljegyzést törölni kell. A feljegyzést, illetve annak törlését a természetvédelmi hatóság hivatalból kezdeményezi.

Az ökológiai hálózat területének lehatárolási módja jelenleg csupán területi, pontos, helyrajzi számos területre szóló információ nincs. A helyrajzi számokon alapuló területlehatárolás hiányában a területhasználat sem kérhető számon maradéktalanul.

Amennyiben a magterületek, ökológiai folyosó területek, és a pufferterületek lehatárolása megtörténik, akkor az Országos Területrendezési Terv 17-19.§-ban meghatározottak az irányadók a területek további használata során.

A Boda északi területrészen lévő erdőterület teljes egészében része az ökológiai hálózatnak, beleértve a Tájvédelmi Körzet területeit is. Az erdőtömbök közötti patakmenti területek is az Ökológiai hálózat részei.

3. Natura 2000 területek

A Natura 2000 hálózat területeit 2004 óta tartja nyilván a természetvédelem. Nem országos, hanem európai szintű kategória. A 275/2004.(X.9) Korm.rendelet nyilatkozik az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről. A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a 275/2004.(X.9) Korm.rendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott fajok és a 275/2004.(X.9) Korm.rendelet 4. számú mellékletében meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A rendelet a kijelölt területeken előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok, valamint vadon élő növény- és állatfajok élőhelyének megőrzése által a biológiai sokféleség fenntartásához, megőrzéséhez szükséges előírásokat és szabályokat tartalmazza a 8-13 §-ban.

A Natura 2000 területek védett, és nem védett természeti területen egyaránt előfordulhatnak. A 275/2004.(X.9) Korm. rendelet 5.§ (3) értelmében a Natura 2000 területeket az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyezni, és le kell határolni. A részterülettel érintett ingatlanok esetében az érintettséget ábrázoló vázrajzot is el kell készíteni.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 41/A§ (1) szerint a Natura 2000 területeket a Kormány jelöli ki és teszi közzé, valamint határozza meg az e területekre vonatkozó szabályokat. A Natura 2000 területekről az un. Európai Bizottság dönt. A Natura 2000 területen lévő földrészleteket a miniszter hirdeti ki. Előfordulhat, hogy az Európai Bizottság vagy a Tanács határozata a Natura 2000 terület visszaminősítéséről dönt, akkor a 275/2004.(X.9) Korm. rendelet 5.§ (3-5) bekezdés szerint kell eljárni, és a bejegyzést az ingatlan nyilvántartásból törölni kell. A bejegyzést, illetve annak törlését a természetvédelmi hatóság hivatalból kezdeményezi.

A Natura 2000 területekre vonatkozó szabályokat a 275/2004.(X.9) Korm.rendelet 7-14.§-a tartalmazza.

2006-ban megjelent a jogerős rendelet, mely 45/2006.(XII.8) KvVM számon kihirdetésre is került. Ez a rendelet a Natura 2000 területek pontos, helyrajzi számos felsorolását foglalja magában.

Máza község közigazgatási területén a Natura 2000 terület két típusa található:

Különleges madárvédelmi terület Hudd 10007

a terület megnevezése: Mecsek, a területhez tartozó helyrajzi számok a következők:
0201, 0202/a, 0202/b, 0202/c, 0202/d, 0203, 0204/a, 0204/b, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209/a, 0209/b, 0209/c, 0209/d, 0210, 0211, 0212, 0213/a, 0213/b, 0213/c, 0213/d, 0214, 0215, 0216/a, 0216/b, 0216/c, 0216/d, 0217, 0218, 0219, 0220, 0221/a, 0221/b, 0222, 0223/1, 0223/2, 0223/3, 0223/4, 0225, 0226, 0227, 0229/5, 0229/8, 0229/9, 0230/2, 0231/1, 0231/2, 0232/1, 0232/2a, 0232/2b, 0232/2c, 0232/2d, 0233, 0234, 0235, 0236, 0237, 0238, 0239/1, 0239/2, 0240/1, 0240/2, 0241, 0242/10a, 0242/10b, 0242/10c, 0242/10d, 0242/10f, 0242/10g, 0242/10h, 0242/10j, 0242/10k, 0242/10l, 0243, 0244, 0245, 0250/2, 0250/3, 0250/9, 0250/11, 0250/12, 0250/13, 0250/14, 0250/15, 0250/16, 0250/17, 0253/12

Jelölt kiemelt jelentőségű különleges természet megőrzési területek HUDD 20030

a terület megnevezése: Mecsek, a területhez tartozó helyrajzi számok a következők: 0201, 0202/a, 0202/b, 0202/c, 0202/d, 0203, 0204/a, 0204/b, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209/a, 0209/b, 0209/c, 0209/d, 0210, 0211, 0212, 0213/a, 0213/b, 0213/c, 0213/d, 0214, 0215, 0216/a, 0216/b, 0216/c, 0216/d, 0217, 0218, 0219, 0220, 0221/a, 0221/b, 0222, 0230/2, 0231/1, 0231/2, 0232/1, 0232/2a, 0232/2b, 0232/2c, 0232/2d, 0233, 0234, 0235, 0236, 0237, 0238, 0239/1, 0239/2, 0240/1, 0240/2, 0241, 0242/10a, 0242/10b, 0242/10c, 0242/10d, 0242/10f, 0242/10g, 0242/10h, 0242/10j, 0242/10k, 0242/10l, 0243, 0250/14, 0250/16

Előfordulhat, hogy a kihirdetés óta eltelt időben a helyrajzi számok módosultak, és a 45/2006.(XII.8) KvVM rendeletben szereplő helyrajzi szám nem egyezik meg a jelenleg fellelhető helyrajzi számmal. Ezért várható a jövőben a 45/2006.(XII.8) KvVM rendelet módosítása, és újbóli megjelenése.

4. Országos jelentőségű tájképvédelmi terület

Országos jelentőségű tájképvédelmi területként jelöli meg Máza közigazgatási területének egészét az Országos Területrendezési Terv. A törvény 2.§ 19. pontja szerint a természeti vagy kulturális örökség alapján, a kilátás-rálátás szempontból védendő tájképpel, vagy tájképi elemmel rendelkező (esetenként védett történeti tájjá nyilvánított) területeket sorolja ebbe az övezetbe.

A törvény 14/A § (1)-(5) bekezdése szabályozza a tájképvédelmi terület használatát, beleértve a területfelhasználás jellegét, az építmények tájbaillesztésének szükségességét, a bányászati tevékenység lehetőségét, valamint a közművek elhelyezésének módját.

A jelenleg hatályos Megyei Területrendezési Terv részletesebb bontásban jelöli ki a tájképvédelmi területet, a szerkezeti terven ezt ábrázoljuk. A megyei terv az övezeten belül szabályozza a tájképet jelentősen megváltoztató épületek elhelyezésének módját, szabályait.

5. A KÜLTERÜLET EGYÉB TÁJFEJLESZTÉSI PROGRAMJA

A külterület északi felén, a vasúttól délre, K-Ny-i folyásiránnyal folyik a Völgységi patak. A térségi fejlesztési programban szerepel ennek a patakkörnyéknek a revitalizációja. Ez azt jelentené, hogy a patak menti területeket gyepként művelnék szántó művelés helyett. A szándék jó, erősíti a vízfolyás tájba illesztését, és a korábbi partmenti természetes állapotok visszaállítását jelenti. A gyepesítésen túl még fasor telepítése is ajánlatos, mely erősíteni fogja a táj karakterét, jelző szerepet tölt be, és növeli a patakpart biológiai diverzitását. A fasor telepítésekor a parti sávot szabadon kell hagyni.

6. A LAKÓTÁJ JELLEGZETESSÉGEI, ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

A belterületi táji jellemzők lényegesen különbözőek településrészenként.

A **déli településrész** fekvése (vízfolyás völgy partoldalaira települt) biztosította azt, hogy a településrész közvetlen kapcsolatban maradt a természettel. Ez olyan adottság, mellyel kevés kistelepülés dicsekedhet. A településrész igen nagy kiterjedésű zöldterülettel rendelkezik, hiszen a vízfolyás két partja a falut érintő teljes hosszúságában egy keskeny, elnyúló zöldterület, mely egyúttal az utca funkciót is ellátja. Mindemelllett látványfolyosónak is tekinthető, hisz mindkét oldalon domboldal emelkedik, a felnyúló kertvégekkel, azon túli

rétékkel, vagy éppen erdőszélekkel. A területen a természeti táj, és a lakó funkció egészen sajátosan találkozik, teljes egészében kuriózumhelynek is nevezhető.

A zöldterületek gondosan ápoltak, a szegélyek, útpadkák rendezettek. Az Úttörő utca, a Sport utca és a Kossuth Lajos utca találkozásánál kialakított park és játszótér üde színfoltja a településnek ugyanúgy, mint a Kossuth Lajos u. déli szakaszán a kiszélesedő utcarészleteken kialakított egyynyári virágkiültetések. A vízfolyás menti zöldterületek is gondosan ápoltak. Bár a faállomány nem egységes, a szakaszonkénti fapótlások az odafigyelést tükrözik, érezhető, hogy a lakosság magáénak érzi a falut, és folyamatosan szépíti.

Nagyon értékes, jellegzetes rész a templom és a temető környéke. A faluhoz viszonyított helyzete, a temető és a templom kapcsolata, megközelíthetősége is egyedi. A temető túlságosan nyitott, kevésbé bensőséges hangulatú, a lakókörnyezettel való kapcsolata nincs megoldva, ezért indokolt a temető növényzettel való lehatárolása. A temető fenntartásának, és üzemeltetésének, valamint a temetkezésnek a rendjét az 1999. évi XLIII. törvény, és a végrehajtásról szóló 145/1999. (X.1.) Korm. rendelet szabályozza. A törvényben, és a végrehajtási utasításban foglaltakat be kell tartani a temető fenntartásának és üzemeltetésének során.

A Kossuth Lajos utcán lévő Művelődési Ház udvarához csatlakozóan kerülne kialakításra egy nagyobb rendezvénytér, és a sportpálya. A terület jól megközelíthető, jó adottságú, a célnak könnyen kialakítható.

A **település keleti része** egészen más jellegű természeti környezethez kapcsolódik. A lakott részeken a közvetlen táj ugyancsak jól érzékelhető, de a település jellege már egészen más, itt markánsan dominál a lakófunkció. Ebben nagy szerepet játszik a telekhatárok kialakítási módja. A telkek lehatárolása vaskerítéssel történt, ami ilyen tömeges mennyiségben nyomasztó. A belső utcákra jellemző, hogy a telekhatárolás megoldatlan, ezek a részek rendezetlen hatásúak. Törekedni kell a növényzettel, élőszövényvel való telekhatárolásra, ami rendezett, és egyúttal természetközeli képet nyújt.

Az **északi településrész** az ipari tevékenységhez való kötődés jegyeit viseli magán, a téglagyár közelsége miatt. A településrész ápoltt, gondozott, igényesen kialakított. A Nyárfa utca déli részén meglévő véderdősávot igényesen, közhasználatra alkalmasan alakították ki. Az erdőszélekben padok, játszótér, tűzrakó hely található.

A téglagyár, mint üzemi terület a lakóterület közvetlen folytatása. Mivel a téglagyár anyaggyűjtő helye is itt van, az agyagbánya is közvetlen kapcsolatban van a lakóterülettel. A téglagyár területe rendelkezik annyi hellyel, hogy a lakóházak védelme céljából növényzet telepítésére kerüljön sor. Több lombkorona szintes véderdő látványilag, és környezetvédelmi szempontból jó lehatárolást biztosítana a közvetlen szomszédságban lakók számára.

A **vasútállomással szemben** ipari gazdasági terület van. Ez a hajdani szénosztályozó, a tevékenységére jellemző építményekkel. A telep megjelenésében nem illeszkedik a környező természeti környezethez, de a lakókörnyezethez sem. A tájbaillesztés érdekében a telkeken belül a lehetőségeknek megfelelő fásítást, parkosítást el kell végezni. A tartósan használaton kívül került, és pusztuló épületek további sorsát felül kell vizsgálni, és esetleges elbontásáról gondoskodni kell. Ezt mondja ki az 1996.évi LIII. törvény 7.§-a is.

Az új lakóterület fejlesztések nem markánsak, jól illeszthetők a tájhoz, és a település meglévő szerkezetéhez.

III. KÖRNYEZETALAKÍTÁSI JAVASLAT

A Kokas és Társa Tervező Kft. a korábbi években (2001.) készítette a község településrendezési terveit.

Máza szabályozási terveit, valamint helyi építési szabályzatát a képviselőtestület rendelettel fogadta el.

A tervdokumentációhoz többek között a minden esetben szükséges, részletes tájhasználati, földtani, infrastruktúra ellátási, környezetvédelmi (levegőtisztaság-védelem, talaj- és vízvédelem, zaj- és rezgésvédelem), közlekedési alátámasztó munkarész készült.

Az elfogadott településrendezési tervek államigazgatási egyeztetési eljárás lefolytatását követően kerültek módosításra.

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálatára, az OTÉK módosulására, valamint a környezetvédelmi tárgyú jogszabályok változásaira tekintettel átfogó és a településrész egészére vonatkozó szabályozási terv és helyi építési szabályzat felülvizsgálatát kezdeményezte az önkormányzat.

A településrendezési tervek megalapozása érdekében a környezeti értékelés során felülvizsgálatra kerültek a település meglévő terv és joganyag dokumentumai és ezek környezetvédelemmel kapcsolatba hozható problémái. A jelenlegi alátámasztó munkarészben a módosuló tervrészleteket vizsgáltuk és dokumentáltuk a környezeti elemek és jelentős hatótényezők szempontjai szerint.

A felülvizsgált településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy az új hazai jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön Máza módosított fejlesztési igényei szerint.

A településrendezési eszközök felülvizsgálatát a következők igényelték:

- A hatályos terv elfogadása óta bekövetkezett jogszabályi változások átvezetése, a környezet- és természetvédelmi, valamint vízügyi szakági jogszabályoknak való megfeleltetés.
- Az otthonteremtés és a gazdasági fejlesztések megteremtése érdekében lakó, illetve gazdasági területek kijelölése, útkorrekció alkalmazása a gazdasági területek feltárása érdekében.

A felülvizsgálat során környezet- és természetvédelmi, valamint vízügyi szempontok szerint átdolgozásra került a helyi építési szabályzat és vizsgálatra kerültek az új lakó, illetve gazdasági övezetek kijelölésének környezetvédelmi szempontjai. A 2001. év óta eltelt időszakban történt jelentős változásokra tekintettel nagy hangsúlyt fektettünk a szakági követelményrendszerek újonnan való összefoglalására.

1. TALAJ- ÉS VÍZVÉDELEM

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

Máza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 7/2005. (III. 1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint a vízbázisokra tekintettel kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekvő település. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vizilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet előírásait betartva felszámolásra került a víznyerő kút, így vízbázis védőterület fenntartása szükségtelen.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet fogalomrendszere szerint az OTTrT-vel megegyezően kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület található a településen.

Az övezet kijelölését indokolják a karsztos területek. A nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről szóló 8002/2005. (MK 138.) KvVM tájékoztató szerint Máza településen a 0201, 0202, 0203, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209 és 0213 földrészletek tartoznak ebbe a kategóriába. A felszín alatti vizek védelméről és a természet védelméről szóló jogszabályok alapján tilos a nyílt karsztos kőzetekből álló felszínen a karsztos kőzet, illetve karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

Mezőgazdasággal összefüggésben meghatározó a szántóföldi növénytermesztés.

A talajerő-utánpótlásnál figyelembe kell venni a település adottságait. A nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007.(VI.1.) FVM rendelet szerint Máza nitrátérzékeny területű település. Nitrátérzékeny területeken be kell tartani a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008.(IV.29.) FVM rendeletben lévő „Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat” kötelező előírásait.

Talaj- és vízvédelmi követelmények

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A védelemnek magában kell foglalnia a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is. A föld felszínén, vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

Az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások közül

- a négy beépített szintnél magasabb, vagy 7 méternél nagyobb fesztávú tartószerkezeteket tartalmazó, előre gyártott vagy vázas tartószerkezetű épületeknél,
- a meredek, csúszásveszélyesnek ismert területek beépítésekor,
- az 5 m-nél nagyobb szabad magasságú földet megtámasztó építményeknél,
- a 3 m-nél nagyobb földvastagságot érintő tereprendezéssel járó építkezések esetén (feltöltés, bevágás)
- és a felsoroltakon túlmenően azon esetekben, amikor a lakosság, a tervező vagy az önkormányzat kedvezőtlen, az altalajjal összefüggő jelenségeket észlel,

a Bányakapitányság szakhatóság közreműködését kell igényelni.

Az egyes tevékenységek engedélyezésekor figyelembe kell venni az ásványvagyon-gazdálkodási követelményeket:

- a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 44.§ (1) bekezdés b) alpont negyedik bekezdése szerint a bányahatóság műszaki biztonsági és munkavédelmi hatáskörébe tartozik az egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett földalatti tevékenységek (aknamélyítés, alagúthajtás...), a mélyépítés kivételével, továbbá
- a Bt. 46.§ (1) bekezdése szerint a bányafelügyelet szakhatóságként működik közre a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított földalatti térségek létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló építéshatósági engedélyezési eljárásban, amely felett természetes kőzetréteg (homok, agyag, homokkő, mészkő...) található, ha az nem szerves része a földfelszín feletti építménynek (földalatti tároló térség), valamint

- a Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII.19.) Korm. rendelet 32.§ (3) bekezdés szerint a földalatti tárolótérség állagmegóvása keretében végzett felújítási munkákat bányászati szakértők közreműködésével szabad végezni, valamint
- a Bt. 1.§ (1) bekezdés b) alpontja szerint a tereprendezéssel összefüggésben végzett ásványi nyersanyag kitermelése után, ha az ásványi nyersanyag üzletszerű felhasználásával, vagy értékesítésével jár együtt, az államot a Bt. 20.§-a szerinti bányajáradék illet meg, továbbá
- a Bt. 44/A §-a alapján a tereprendezés engedélyezésére irányuló eljárásokban a Bányakapitányság szakhatóságként működik közre.

A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne akadályozza. Újabb területek belterületbe vonása, a termőföldön történő beruházások a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit nem ronthatják, nem csökkenthetik a meglévő talajvédelmi létesítmények működőképességét. A beruházások megvalósítása és üzemeltetése során a termőföldről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. Az előírásokat a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg.

A térség domborzati és egyéb viszonyai alapján meghatározott munkák és kötelezettségek egy részéhez a Baranya Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, mint talajvédelmi hatóság engedélye szükséges a következő esetekben:

- erózió elleni talajvédelmi beavatkozások, ha a talajművelési eljárásokkal, természetű növények szakszerű területi elhelyezésével, a gyeper-, cserje- és erdősávok létesítésével kellőképpen nem lehetséges az erózió ellen megóvni a termőföldet,
- a növények által kivont, a kilúgozás által eltávozott kalcium mennyiségének pótlására, a talaj savanyúsági viszonyainak megszüntetésére, továbbá a savanyító hatású légköri ülepedés semlegesítése céljából történő meszezés,
- szikesedés elleni talajjavítás,
- homoktalajok javítása,
- tereprendezés a felszín hullámosságának és az egyenetlen terepalakulatok megszüntetésének érdekében,
- mélyforgatás, ha azt a talajviszonyok indokolják,
- szennyvíz, szennyvíziszap és egyéb nem veszélyes hulladékok termőföldön történő elhelyezése,
- hígrágya kijuttatása termőföldre.

A nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007.(VI.1.) FVM rendelet szerint Máza nitrátérzékeny területű település. Nitrátérzékeny területeken be kell tartani a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008.(IV.29.) FVM rendeletben lévő „Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat” kötelező előírásait.

Az erdőről és az erdő védelméről szóló 2009. évi XXXVII. törvény 78.§-a rögzíti, hogy “erdőterületet termelésből kivonni csak kivételes esetben és csak akkor lehet, ha az erdőterületre tervezett létesítmény elhelyezésére vagy tevékenység gyakorlására az adott térségben nem található arra alkalmas földterület”. Tehát lakó- és egyéb kivett terület kialakítása céljából belterületbe vonni és művelésből kivonni erdőterületet csak kivételes esetben, más lehetőség hiányában szabad. Belterületbe vonással együtt járó igénybevitel esetén be kell szerezni az erdészeti hatóság előzetes elvi engedélyét, amennyiben az igénybevitelre várhatóan 5 éven belül kerül sor.

Ugyancsak rögzíti a törvény a 27.-28. §-ban, hogy az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatásához az erdészeti hatóság engedélye szükséges (a települési önkormányzat jegyzője jogosult kezdeményezni a változtatást), illetve a rendeltetés-változásból fakadó

többletköltséget és kárt a kezdeményezőnek kell megtérítenie. Védelmi rendeltetésű erdő kialakítása során a 2009. évi XXXVII. Tv. 23.§ előírásait kell betartani. Az erdőterületekkel kapcsolatos egyéb, általános előírásokat is az 2009. évi XXXVII. törvény rögzíti. A végrehajtásról szóló rendelet előkészítése folyamatban van.

A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele – így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások - esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi és víz közeli élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.

A felszín alatti vizek minőségi védelmét szolgáló 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából Máza fokozottan érzékeny és a kiemelten érzékeny területű a felszín alatti víz szempontjából a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet előírásai szerint. A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében a kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetése tilos, illetve a létesítési engedélyezés során megállapított feltételek szerint – engedély alapján - történhet.

Élővízbe és a közcsonna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket be kell tartani. A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint. A település szennyvízcsatorna hálózat fejlesztésénél a határértékek betartása kiemelt szempont.

Az alapállapot értékelését figyelembe véve a sérülékeny üzemelő és az előzetesen lehatárolt távlati vízbázis védőterületein belül a 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet 5. számú melléklete szerint lehet építési tevékenységet folytatni.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt, melynek 28.§ (1) bekezdése szerint vízjogi engedély szükséges – jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve – vízimunka elvégzéséhez, illetve vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához és megszüntetéséhez (létesítési engedély), továbbá annak használatba vételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználathoz (üzemeltetési engedély) figyelembe kell venni. A beruházási program megvalósítása során új kút fúrásakor, szennyvízelőkezelésnél, csatornázásnál, átfogó vízrendezésnél, vízfolyás-rendezésnél, stb. kell a szükséges engedélyezéseket lefolytatni.

A vízjogi engedélyt a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől kell megkérni a 18/1996. (VI.13.) KHVM rendeletben foglaltak betartásával.

A tervek engedélyezése csak a szabályozási előírásokban rögzített, és minden esetben kötelezően bevonandó szakhatóságok, valamint a szakterületük szerint érintett szakhatóságok és más eljárásban eljáró hatóságok pozitív állásfoglalása alapján történhet.

A nagyvízi medrek, a parti sávok, vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásokról szóló vízügyi követelményeket – melyeket a 21/2006. (I.31.) Kormányrendelet tartalmaz - be kell tartani, valamint az előírásoknak megfelelő védősáv fennmaradását biztosítani kell.

Valamennyi vízfolyást vízgazdálkodási területnek kell tekinteni. A vízgazdálkodási területeken csak a vízgazdálkodás létesítményei helyezhetők el, ahol a 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet 2.§-a értelmében a meder partétől számítottan az állami kezelésű vízfolyások esetén 6-6 m távolságon belül épület nem helyezhető el, és ott csak gyepgazdálkodás folytatható. A közcélú belterületi medrek partján 3-3 m védőtávolságot kell biztosítani.

Mélyfekvéses területeken építési tevékenység csak a talajvíz szintek vizsgálata alapján engedélyezhető, mezőgazdasági tevékenység pedig csak a földhasználók kockázatára végezhető.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályairól szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet szerint kell az erre vonatkozó tevékenységet (műszaki tervezés, kivitelezés, fenntartás, üzemeltetés) folytatni.

A vizek és közcélú vizilétesítményekkel kapcsolatban a 120/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet előírásait kell érvényesíteni.

Az ivóvíz- és ásvány-gyógyvízkezelő, -tározó műtárgyak és szállító vezetékek védőterületeiről és védősávjairól a 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete rendelkezik.

A vízjogi engedélyezési eljárást megelőzően több fejlesztési programterv alapján előzetes vizsgálatokat kell készíteni.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárások során állapítja meg a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet rögzíti az előzetes (környezeti) vizsgálat szabályait. A fejlesztési célok alapján a jogszabály hatálya több terület alapján is vélelmezhető, mely eljárás lefolytatása a létesítés előfeltétele (a szabályozásban is rögzíthetően).

- Építmény vagy épületegyüttes beépített, vagy beépítésre szánt területen 3 ha területfoglalástól (területfoglaláson a tevékenység megvalósításához szükséges telek vagy telkek teljes és összes területét kell érteni), vagy 300 parkolóhelytől
- Vízfolyásrendezés 1 km vízfolyáshossztól
- Vízbesajtolás felszín alatti vízbe
- Szálláshely-szolgáltató épület vagy épületegyüttes (a kapcsolódó létesítményekkel együtt) mező-, erdő-, vízgazdálkodási célra használt területen 500 szálláshelytől vagy 3 ha területfoglalástól
- Villamos légvezeték 20 kV-tól
- Szélerőmű
- Geotermikus, vagy egyéb erőmű
- Bányászat

Az előzetes vizsgálati eljárás során a „zöldhatóság” dönt, hogy környezeti hatásvizsgálat (további eljárást igényel!) elvégzését szükségesnek tartja-e!

2. A LEVEGŐMINŐSÉG VÉDELME

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

Máza település levegőminőségi állapotát jellemzően a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátás határozza meg. Jelentős környezetterhelő hatású légszennyezőanyag-kibocsátó a település belterületén nem található.

A tervezett fejlesztések megvalósításával várhatóan nem romlik a település levegőminőségi állapota.

A fejlesztési terület levegőminőségét

- az egyedi fűtések,

- a közlekedés és az
  - egyéb gazdasági és ipari tevékenységek
- emissziója határozza meg.

Máza közigazgatási területén négy bejelentés köteles légszennyezőanyag-kibocsátó telephely üzemel.

Meghatározó a telephelyek közül a fűtési eredetű, illetve fosszilis energiahordozó felhasználásából származó légszennyezőanyagok kibocsátása. Különösen a téglagyár kibocsátása jelentős.

Az egyedi és lakossági fűtések energiahordozó felhasználásából keletkező emissziók a szén-, olaj- és gáztüzelésből származó átlagos légszennyezőanyag kibocsátások összehasonlításával jellemezhetők. A területen való beruházások során energiatakarékos műszaki megoldásokat és környezetkímélő energiahordozókat (földgáz) kell alkalmazni az elérhető legjobb technika szintjének megfelelően. A fajlagos értékek alapján szorgalmazni kell a földgázrendszer továbbfejlesztését és a megújuló energiahordozók igénybevételét.

A település levegőminőségi állapotára a közlekedésből származó légszennyezőanyag-kibocsátás gyakorolja a legnagyobb hatást. A meghatározó és viszonylag nagy forgalmú közlekedési útvonalak a következők:

Máza település közigazgatási területe a 6534 számú országos összekötő út nyomvonalától déli irányban, ÉD-i irányban húzódva helyezkedik el. Az összekötő út településen átvezető szakasza a Felszabadulás utca és a Bonyhádi út. További lakóutcák Kossuth L., Széchenyi, Hunyadi, Alkotmány, Szabadság, Zrínyi, Móricz, Mikszáth, Ifjúság, Hegyi, Úttörő és Sport, Ady, Bem, Tinódi, Nyárfa, Téglagyári utcák.

A közlekedés légszennyezőanyag kibocsátása az út mellett elhelyezkedő területeken észlelhető légszennyezőanyag-terhelés. Jelenleg nem tapasztalható a közlekedési eredetű légszennyező anyagok kritikus, jelentősebb zavaró hatása, azonban a forgalom növekedése indokolja a település közlekedési kapcsolatainak, útjainak fejlesztését, korszerűsítését. A légszennyezőanyag-terhelés csökkentése érdekében meg kell oldani az eddig még stabil szilárd burkolattal el nem látott útszakaszok por-mentesítését, javítását.

Az egyéb gazdasági és ipari tevékenységek légszennyezőanyag-kibocsátásait a szerves oldószeres kibocsátások jellemzik a felületkezelések során (gépgyártás). A fűrészüzem szilárd légszennyezőanyag kibocsátása is bejelentés köteles.

Az állattartó létesítmények elhelyezkedése kedvezőnek tekinthető, így a bűzterhelés nem okoz lakossági panaszt.

Javasolt a település rendezési tervével összhangban a helyi állattartási rendelet átdolgozása, amelyben az OTÉK előírásai szerint meg kell határozni az építmények közötti legkisebb távolságokat.

A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos követelmények

A levegő védelmével kapcsolatos szabályok zömét a többször módosított 21/2001. (II.14.) Kormányrendelet tartalmazza. A levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra, létesítményekre (a továbbiakban: légszennyező forrás) az elérhető legjobb technika alapján, jogszabályban, illetőleg a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásának keretében kibocsátási határértéket, levegővédelmi követelményeket kell megállapítani.

A légszennyezettség határértékekről a többször módosított 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet rendelkezik. A jogszabály 4.§ (1) bekezdésének rendelkezése szerint a rendelet 1.1. számú mellékletében szereplő légszennyező anyagokra – a rendelet (4)

bekezdésében foglaltak kivételével – a légszennyezettség abban meghatározott egészségügyi határértékeit kell alkalmazni az ország egész területére.

A (4) bekezdés rendelkezik a jogszabály 2. számú mellékletében felsorolt légszennyező anyagok esetében meghatározott területre vonatkozó ökológiai határértékekről.

Máza község esetében az ökológiai határértékekkel nem kell számolni, tekintettel arra, hogy a település egyes területei, terület jellemzői, illetve paraméterei nem elégítik ki a jogszabály 2. sz. melléklete II. fejezetében meghatározott eseteket.

A légszennyezettség egészségügyi határértékei egyes légszennyező anyagokra vonatkozóan

Légszennyező anyag [CAS szám]	Veszélyességi fokozat	Határérték ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		órás	24 órás	éves
Kén-dioxid [7446-09-5]	III.	250	125	50
Nitrogén-dioxid [10102-44-0]	II.	100	85	40
Szén-monoxid [630-08-0]	II.	10.000	5.000*	3.000
Szálló por (összes lebegő por)	III.	200	100	50
Szálló por (PM_{10})	III.	-	50	40
		30 napos határérték		éves határérték
Ülepedő por, toxikus anyagot nem tartalmaz	IV.	16 $\text{g}/\text{m}^2 \times 30$ nap		120 $\text{t}/\text{km}^2 \times \text{év}$

* Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az órás átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani.

A nagyobb hőteljesítményű (140 kW_{th} és ennél nagyobb, de 50 MW_{th} -nál kisebb névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyezőanyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről a 23/2001. (XI.13.) KöM rendelet tartalmaz előírásokat. A fűtőmű, erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MW_{th} felett) külön jogszabályok rendelkeznek. Egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásainak korlátozásáról illetve az oldószer-felhasználás küszöbértékeiről, valamint kibocsátási határértékeiről külön jogszabály rendelkezik a 10/2001. (IV.19.) KöM rendelettel.

Figyelembe kell venni az ózonréteget lebontó anyagokkal és egyes fluoir tartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos tevékenységekről szóló 310/2008. (XII. 20.) Kormányrendelet követelményeket. A tervek készítése időszakában a 3 kg hűtőközeg töltetű légkondicionáló vagy hűtőberendezéseket be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak.

A módosított 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 6.§-a szerint a rendelet 2. sz. mellékletében felsorolt új tevékenységek esetén védelmi övezetet kell kialakítani. A védelmi övezetben nem lehet lakóépület, üdülőépület, oktatási, egészségügyi, szociális és igazgatási célú épület, kivéve a telepítésre kerülő, illetve a már működő légszennyező források működésével összefüggő építmény. A védelmi övezet kialakításával kapcsolatos költségek viselése a légszennyezőt terhelik.

A meglévő telephelyen tervezett új vagy felújításra kerülő forrás esetében – a 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 6.§ (4) bekezdése szerint - a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásban, a közegészségügyi hatóság és a települési önkormányzat jegyzőjének szakhatósági állásfoglalása alapján a jogszabály mellékletében megfogalmazott védelmi övezet nagyságértékénél kisebb értéket is engedélyezhet.

A talaj- és vízvédelmi fejezetben részletezettek szerint több fejlesztési fázis speciális eljárások lefolytatásával valósítható meg. A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárások során állapítja meg a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket. A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szabályait a 314/2005. (XII.25.) kormányrendelet határozza meg.

3. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A hulladékgyűjtés helyzete

Jelenleg a településen megoldott a kommunális jellegű szilárd hulladékoknak engedéllyel rendelkező lerakóba való szervezett szállítása.

A folyékony szennyvizek jelenleg szennyvízcsatorna hálózaton, illetve szippantott formában elszállítva kerülnek szennyvíztisztítóba. Tervezett a település szennyvízcsatorna hálózata és szennyvíztisztítója továbbfejlesztése.

A település a tervezett Regionális Hulladékgyűjtési Program keretében tervezi a fejlesztési megvalósítását. A regionális hulladéklerakót nem a településen kívánják megvalósítani, így a településeken ezzel kapcsolatban nem szükséges területet biztosítani.

A hulladékgyűjtéssel szemben támasztott követelmények

A hulladék gyűjtésével, ártalmatlanításával kapcsolatos tevékenységet a hulladékgyűjtésről szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján kell szervezni és végezni.

A hulladék "termelő" köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerű gyűjtéséről, tárolásáról, a területről történő kiszállításáról, valamint ártalmatlanításáról, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását. A településen a környezet veszélyeztetésének minimalizálása érdekében kizárólag hulladékkezelési technológiák telepítését szabad engedélyezni úgy, hogy a keletkező hulladékok hasznosítására, ártalmatlanítására rendelkezésre álljon engedéllyel és kapacitással bíró szolgáltató szervezet.

A településen keletkezett **lakossági hulladék** összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag-tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmaz még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédőszeres göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem, stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani.

A hulladékgyűjtésről szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján az önkormányzat hulladékgyűjtési feladatainak ellátása során gondoskodni kell a hulladéklerakók felülvizsgálatáról és továbbfejlesztésük lehetőségeinek feltárásáról, a hasznosítható hulladékok szelektív gyűjtésének megteremtéséről, a biológiailag lebomló szervesanyag tartalom csökkentéséről (komposztáló telep létesítése).

Meg kell teremteni a hulladékok átvételére egész évben alkalmas gyűjtőpontok és hulladékudvarok kialakításának lehetőségét, a bontási hulladékok válogatását, értékesítését, a megmaradó anyagok esetleges lerakását biztosító telep létesítését.

A 2000. évi XLIII. törvény szerint el kellett készíteni a település komplex hulladékgyűjtési tervét.

A települési szilárd hulladékok kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 5/2002. (X.29.) KvVM rendelet elvárásai teljesülésével a települési környezet környezetterhelése minimalizálható. A jelenlegi hulladékkezelő és –lerakó környezetterhelése megszűnik.

A köztisztasággal összefüggő, a rendezési tervvel egyidőben meghozandó rendeletben kell meghatározni a közterületen kijelölendő hulladékgyűjtő pontok helyét.

A hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről a 224/2004. (VII. 22.) Kormányrendelet, a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól a 64/208. (III.28.) Kormányrendelet rendelkezik. A települési hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek feltételeit a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet szabályozza.

A hulladékok jegyzékét a többször módosított 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet tartalmazza.

A hulladékok közül megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a **veszélyes hulladékokra**. A veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére, tárolására és ártalmatlanítására a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet előírásai vonatkoznak. A veszélyes hulladék termelő köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerű kezeléséről, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni- és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását.

A hulladékok egyik speciális fajtája az állattenyésztés során keletkező állati tetem, hulladék. Az állati tetemek elhelyezésére az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 110/2002. (XII.12.) OGY határozat, valamint a 71/2003. (VI.27.) FVM rendelet értelmében 2005. december 31-e után nem történhet döggútban, dögtéren. A döggút hiánya miatt a fehérje-feldolgozó üzembe való szállítás a megnyugtató hosszú távú megoldás. Biztosított a fehérje-feldolgozó szervezet gyűjtőkonténerének elhelyezése a lakosság számára, melynek szabályait az állati hulladékok kezelésének szabályairól szóló 71/2003. (VI.27.) FVM rendelet rögzíti. A településrendezési terv elfogadásával egyidőben javasolt a helyi állattartási rendeletet az építési övezetekhez igazítva átdolgozni.

4. ZAJ ELLENI VÉDELEM

A zaj- és rezgésvédelemről szóló jogszabályi előírás alapján a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a területrendezés során érvényre kell juttatni. A területfejlesztés, területrendezés zaj szempontú környezetvédelmi igényeinek megfogalmazásához alapvetően a következők vizsgálata szükséges:

- a meglévő, jelenlegi állapot feltárása, elemzése, értékelése,
- a vonatkozó követelmények, szabályozási előírások ismerete,
- a területfejlesztés, területrendezés várható hatásainak elemzése és a helyi építési, szabályozási követelmények megfogalmazása.

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelés, feladatok

A zaj és rezgés elleni védelem követelményeinek teljesüléséhez a vizsgálati adatok ismeretében, illetve azok értékelését követően kerülhetnek meghatározásra azok az intézkedések és feladatok, melyekkel a meglévő káros mértékű terhelések csökkenthetők, illetve egyidejűleg új terhelések kialakulása megakadályozható.

A környezeti zajforrások közül – a zajforrások jellegének megfelelően – a következők vizsgálata szükséges:

- közlekedési jellegű zajforrások (közúti, vasúti),
- ipari (mezőgazdasági) jellegű zajforrások,
- egyéb jellegű zajforrások (kereskedelmi-, vendéglátó-, kulturális- és sport-létesítmények zajforrásai).

A **közlekedési eredetű** zajforrások közül a **közúti közlekedésből** eredő zajkibocsátás terheli elsősorban a települési környezetet.

Máza település közigazgatási területe a 6534 számú országos összekötő út nyomvonalától déli irányban, ÉD-i irányban húzódva helyezkedik el. Az összekötő út településen átvezető szakasza a Felszabadulás utca és a Bonyhádi út. További lakóutcák. Kossuth L., Széchenyi,

Hunyadi, Alkotmány, Szabadság, Zrínyi, Móricz, Mikszáth, Ifjúság, hegyi, Úttörő, és Sport, Ady, Bem, Tinódi, Nyárfa, Téglagyári utcák.

Mind az összekötő út, mind a lakóutak melletti területek funkciója laza, családiházias beépítésű lakóterület.

A **közúti közlekedés** által okozott zajterhelés alapvetően a járműforgalom nagyságától, összetételétől, azok haladási sebességétől és a környezet beépítettségétől függ. A kialakuló zajterhelés nagyságát befolyásolja továbbá az útpálya kialakítása, az útburkolat minősége, az út emelkedése, és a zaj terjedésére hatással lévő egyéb körülmények. A települést érő, a közúti közlekedésből eredő terhelések nagysága, a zajkibocsátás mértéke számítással jól meghatározható.

A forgalmi adatok ismeretében a közúti közlekedési zaj mértékének meghatározása a 25/2004. (VII.20) KvVM. rendelet 2. sz. mellékletében rögzítettek, illetve szükség szerint az ÚT 2-1.302:2003 számú Útügyi Műszaki Előírás szerint történtek.

A forgalom nagyságának figyelembevétele az Állami Közúti Műszaki és Információs KHT. által kiadott „Országos Közutak 2007. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma” című kiadvány adatainak, és az ÚT 2-1.118 „Közutak távlati forgalmának meghatározása előrejelző módszerrel” című Útügyi Műszaki Előírás által megadott forgalomfejlődési szorzók alkalmazásával kapott értékeivel történhet.

Az 6534. számú összekötő út zajkibocsátása 7,5 m referenciatávolságban

6534 sz. ök. út	Átlagos napi forgalom járműkategóriánként (j/nap)								Zajkibocsátás (dB)	
	Szggk	Kis teher	Busz	Csukl. busz	Könnyű tehergkcs.	Nehéz tehergkcs.	Szerelvény	Motor, k. seb.	nappal	éjjel
2007	2316	348	51	2	141	155	52	70	64,5	58,0
2009	2538	382	53	2	152	167	56	70	64,8	58,3
2010	2594	390	54	2	155	171	58	70	64,9	58,4
2015	2895	435	55	2	166	188	62	72	65,3	58,8
2020	3173	477	56	2	180	203	68	75	65,7	59,2
2025	3497	525	56	2	203	229	78	80	66,1	59,6

1. járműkategória: személy - és kisteher-gépkocsi
2. járműkategória: könnyű tehergépkocsi, autóbusz, motorkerékpár
3. járműkategória: nehéz tehergépkocsi, szerelvény, csuklós autóbusz

A táblázatokban szereplő zajkibocsátási értékek 7,5 m-es referencia távolságra vonatkoznak, mely referencia távolság az út tengelyétől számított távolság. Jelen vizsgálat esetében a hivatkozott KöM-EüM együttes rendelet 3.sz. mellékletében előírt határértékek csak összehasonlító adatként szolgálnak, mivel már kialakult beépítési és közlekedési móddal állunk szembe. A forgalmi adatokból és beépítési körülményekből számított zajkibocsátási értékek a vizsgált terület zajhelyzetének minősítésére szolgálnak.

A vizsgálati értékek alapján – figyelemmel a fentiekben leírtakra – megállapítható, hogy a 6534 számú összekötőút melletti területeken a nappali irányértéket 5-6 dB-el lépi túl a zajterhelés mértéke, még éjszakai időszakban 8-10 dB a túllépés mértéke. Ez a terhelés azonban a település területének csak kis részét érinti, a település nagy része a nyomvonalról távol helyezkedik el.

Az érintett területek zajhelyzete tehát jelenleg a 6534 számú összekötőút mellett közvetlenül elhelyezkedő területeken kedvezőtlen, távolabb már kedvezőnek ítéltető.

A település közigazgatási területét északi irányban érinti az 50. sz. Dombóvár-Bátaszék vasúti nyomvonal. A nyomvonal kb. 50 m-re halad a lakóterülettől délre, és a település kisebb részét érinti. Részben a távolságból, részben a kis forgalomból következően a település lakóterületét a vasúti forgalomból eredő zajhatás nem terheli.

A fejlesztés, területrendezés során feladat olyan közúthálózat és területhasználatok kialakítása, mely megfelelő kapcsolatot biztosít a település számára a térség megközelítésére és a település forgalmának biztonságos, folyamatos lebonyolítását teszi lehetővé, megtartva a település kedvező zajhelyzetét.

Az **ipari jellegű** zajforrások terhelő hatása kisebb területet érint, hatása azonban koncentráltabban jelentkezik.

Máza település közigazgatási területén nagyobb kiterjedésű ipari-gazdasági terület található a 6534 sz. összekötőúttól északra, a meglévő lakóterülettől északi irányban. A lakóterületet és a gazdasági területet elválasztó véderdő biztosítja, hogy a védendő területeket ne érje jelentős mértékű zajterhelés. További gazdasági-ipari területek találhatóak a vasúti nyomvonal mentén, illetve a nyomvontól déli irányban. A gazdasági terület elhelyezkedése zajvédelmi szempontból kedvező, mert védett területek a közelben nem találhatóak.

A Mázai Téglagyár Ipari és Kereskedelmi Kft. üzemi létesítménye a község belterületén, gazdasági területen található. Az üzemeltető részére az egységes környezethasználati engedélyben egyedi zajkibocsátási határérték került előírásra, a határértékek teljesülésének igazolása jelenleg folyamatban van. A létesítmény zajhatása a Téglagyár utcai és a Felszabadulás utcai lakóterületet érinti.

A település lakóterületen több kisebb üzemi létesítményben folyik tevékenység (műköföldolgozás, lakatos, tevékenység, szikvízkészítés, pékség, stb)

Az **egyéb jellegű** zajforrások tekintetében (kereskedelmi-, szolgáltató-, szórakoztató létesítmények) meghatározó a szállításból, illetve a helytelen magatartásból adódó zajterhelés, és ezek zavaró hatása a közvetlen környezetükben.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a település nagyobb részének környezeti zajhelyzete jelenleg kedvezőnek ítéltető, kivételt képez a 6534 sz. összekötőút melletti területeké, melyeken a közlekedésből eredően jelentős mértékű zajterhelés jelentkezik.

Feladat tehát a csendes és nyugodt környezet biztosítása érdekében a területrendezés, területfejlesztés eszközeinek megfelelő alkalmazása, a helyi szabályok megalkotása és érvényesítése, melyekkel megőrizhető a jelenlegi kedvező zajhelyzet és egyidejűleg új terhelések kialakulása megakadályozható.

Környezeti zajvédelmi követelmények

A környezeti zaj- és rezgésvédelem területén érvényes rendeletek, előírások megtartásával biztosítható a környezetvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet kialakítása. A területrendezés, településfejlesztés során kell érvényesíteni azokat az előírásokat, melyekkel a káros hatások kialakulása megelőzhető, a meglévő hatások csökkenthetők, illetve bizonyos területeken a kedvező állapot megtartható.

A környezeti zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a környezeti zaj- és rezgés elleni védelem egyes kérdéseiről szóló 284/2007(X. 29.) Kormányrendelet, továbbá a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007 (XII. 18.) KvVM rendelet tartalmazza.

A megengedett zaj- és rezgésterhelési határértékeket a területi funkciótól függően külön a nappali (600-2200) és külön az éjszakai (2200-600) időszakra vonatkozóan a 27/2008.(XII.3.) KvVM-EÜM együttes rendelet mellékletei tartalmazzák.

A rendeletek értelmében tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű, azaz határértéket meghaladó zajt vagy rezgést okozni. A környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés megfeleljen a követelményeknek. Védendő területeket pedig úgy kell kijelölni, hogy a megengedett határértékek teljesüljenek.

A rendelet meghatározza a létesítéssel kapcsolatos követelményeket is. E szerint zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy környezeti zajkibocsátása nem haladhatja meg a jogszabályban előírt zajterhelési határértékeket. [Jelenleg a 27/2008.(XII.3.) KvVM-EüM együttes rendeletben foglaltak.]

Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, megfelelő beépítési távolság meghatározásával és betartásával, illetve műszaki intézkedésekkel kell biztosítani az előírt zajterhelési határértékek teljesülését.

Korszerűsítés, útkapacitás bővítés esetében, ha a változást megelőző állapotban már határérték túllépés állt fenn, akkor legalább a változást megelőző zajterhelés a követelmény. Új út létesítésének, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítása, korszerűsítés tervezésekor a zajterhelési határértékeket érvényesíteni kell. Ennek érdekében a hosszú távra tervezett forgalom figyelembevételével zajcsökkentő létesítmények, berendezések alkalmazását kell szükség esetén előírni és biztosítani. [Jelenleg a 27/2008.(XII.3.) KvVM-EüM rendelet 3. sz. melléklete határozza meg.]

A település területére, az OTÉK szerint meghatározott terület-felhasználási egységekre, illetve a beépítésre szánt területek esetén építési övezetekre, beépítésre nem szánt területek esetén övezetekre vonatkozóan, a zajterhelési határértékeket tartalmazó KöM-EüM együttes rendelet figyelembevételével a következő határértékek érvényesítendők.

Üzemi-, szolgáltató létesítmények esetében

- lakó- és intézményterület laza beépítéssel
OTÉK szerint: L_f (falusias lakóterület)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 50 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 40 \text{ dB}$
- gazdasági terület, lakóépületekkel vegyesen
OTÉK szerint: G_{ip}, G_{ksz}
 $L_{TH \text{ nappal}} = 60 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 50 \text{ dB}$

Védett létesítmény, épület (lakó- és intézményépület) nélküli ipari- gazdasági területekre a hivatkozott KvVM-EüM együttes rendelet nem állapít meg zajterhelési határértékeket.

Közlekedési létesítmények melletti területeken megengedett zajterhelési határértékek

- Összekötőutak, mellékutak mentén, laza beépítésű lakó- és intézményterületen (OTÉK szerint L_f)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 60 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 50 \text{ dB}$
- Lakóutak mentén, laza beépítésű lakó- és intézményterületén (OTÉK szerint L_f)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 55 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 45 \text{ dB}$

Újonnan létesülő lakó- és közösségi épületekben a külső környezetből származó rezgések megengedett egyenértékű, súlyozott rezgésgyorsulás értékeit a KöM-EüM együttes rendelet 5. sz. melléklete tartalmazza.

5. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK ALKALMAZÁSA ESETÉN VÁRHATÓ KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK

A települési környezet minőségét a környezeti elemek védelmével és a jelentős hatások elleni védelem koordinált érdekei együttesen határozzák meg. A szerkezeti és szabályozási terv kidolgozása során a kedvező környezeti állapot megőrzését és javítását tűztük ki célul, így ennek a szempontnak való megfelelés értékelése a feladata a fejezetnek a területfejlesztés, területrendezés várható hatásainak elemzésével.

A településrendezési terv összevetése az országosan és helyi szinten elvárható környezet- és természetvédelmi célokkal, követelményekkel

Sikerült megteremteni a települési rendezési tervek összhangját a jogszabályokban foglaltakkal és a hatályos magasabb szintű tervekkel.

A magasabb szintű jogszabályoknak és követelményeknek való megfelelés természetesnek tekinthető, azonban a területrendezési tervezés időben elhúzódó fázisai pontatlanságokat, bizonytalanságokat eredményeznek.

A környezetet érintő hatások előrejelzése

A környezeti alapállapot és a fejlesztési elképzelések, programok alapján a település-szerkezeti és szabályozási terv kialakításával várható környezeti hatások a követelményeknek megfelelően a környezeti elemek rendszerei szerint, és a jelentős környezeti hatások figyelembe vételével értékelhető.

A talaj és a vizek védelme

A helyi építési szabályzat továbbra is rögzíti a közművesítés mértékét a beépítés előfeltételeként. A fejlesztések és a létesítmények megvalósítása fokozott kockázatot nem jelent a talajokra és a vizekre. A minimális kockázat mérséklésére adottak a műszaki-szervezési lehetőségek.

Külön figyelmet kell és lehet fordítani a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek védelmére.

Az elérhető legjobb technikai színvonalon megtervezett és kivitelezett beruházásokkal – a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi követelmények, engedélyek előírásainak maradéktalan betartásával – biztosítható a településrész fenntartható fejlesztése. Különösen nagy gondot kell fordítani az anyag- és üzemanyag-szállításokra és -tárolásokra, valamint a fejlesztési területek átfogó vízrendezésére.

A szabályozási előírásokban kiemelt szerepet kapott a beépítés előfeltételeként a teljes körű közművesítés és az átfogó vízrendezés.

A közterületek szabályozásával lehetőség nyílik a szennyvízcsatorna-hálózat fejlesztésére és a csapadékvizek közterületen való elvezetésére a befogadógig.

A szabályozási terv alkalmazásával biztosított a parti sávok és vízjárta területek védelme.

Az egészséges ivóvízellátás a fejlesztési területeken megoldható.

A technológiai jellegű vízfelhasználásokhoz a beruházóknak kell biztosítani a tevékenységükhöz szükséges vízigényt.

A levegőminőség védelme

A településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat alapján adottak az új, valamint a meglévő létesítmények fejlesztése során a légszennyezőanyag-terheléssel járó tevékenységek engedélyezési keretei.

Külön figyelmet érdemel a levegővédelmi övezettel kapcsolatos szabályok alkalmazása. Kizárólag olyan fejlesztések engedélyezhetők a fejlesztési területen, melyek a levegőminőségi határértékek betartását garantálják.

A gazdasági területek fejlesztése során – a megvalósíthatóság szempontjából – lényeges szempont a levegővédelmi övezetek kialakíthatósága. Javasolt a beruházók számára az előzetes (környezeti) vizsgálatok során a védelmi területek kijelölhetőségét már a tervezés kezdeti stádiumában ellenőrizni.

A térség kedvező levegőminőségi helyzet megőrzését illetve javítását szolgálja a tervezett elkülönülő gazdasági területek kialakítása.

A követelmények maradéktalan érvényesítése, az elérhető legjobb technika alkalmazása biztosíthatja a környezetminőség megóvását, javítását.

Hulladékgazdálkodás

A fejlesztési területen a gazdálkodók számára előírás a korszerű hulladékgazdálkodás. A fejlesztési területeken lehetőség nyílik térségi hulladékgazdálkodási rendszerhez kapcsolódó létesítmények kialakítására a gazdasági zónában. Ezért a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv lehetőséget biztosít a szerveződő hulladékgazdálkodási rendszer települést érintő elemeinek kialakítására is.

Az építési és bontási hulladékok kistérségi kezelő telepe, valamint az állati eredetű hulladékok kistérségi gyűjtőhelye várhatóan kiépül a térségben, így külön területhasználatot nem igényelnek a fejlesztési területen.

Zaj elleni védelem

A tervezési terület állapotát, minőségét, a meglévő és tervezett funkciók működését döntően befolyásoló hatótényező a környezeti zaj, ezért a területrendezés és –fejlesztés során kiemelt feladat a jelenlegi helyzet javítása, ezzel egyidejűleg új terhelések kialakulásának megelőzése, illetve megakadályozása.

A megelőzés érdekében a környezetbe zajt, illetve rezgést kibocsátó és a zajtól, rezgéstől védendő létesítményeket úgy kell egymáshoz viszonyítva elhelyezni, hogy a zaj és rezgés ne haladja meg a megengedett zaj, illetőleg rezgésterhelési határértékeket.

Az elfogadható és a követelményeknek is megfelelő „zajhelyzet” elérése érdekében fontos azoknak a feladatoknak és eszközöknek a meghatározása, melyekkel megakadályozható a környezet minőségének további romlása, valamint fokozatos javulás érhető el.

A zajhelyzet javítása érdekében olyan követelmények, feladatok, feltételek meghatározása szükséges, melyek figyelembe veszik a helyi viszonyokat, és megvan a reális lehetősége teljesítésüknek, illetve végrehajtásuknak.

A területrendezés és –fejlesztés során az OTÉK előírásainak megfelelő övezetek kialakítására kerül sor, rendezettebb, szabályozottabb formában. A településszerkezet kialakítása, illetve a különböző övezeti egységek egymáshoz rendelése során a környezetvédelmi szempontok érvényesítése kiemelt szempontként szerepel.

Máza település közigazgatási területe közúthálózatának fejlesztésére új út nyomvonalát tervezett a 6534 sz. összekötőút nyomvonalának a lakóterülettől történő, déli irányban való elhúzásával. Az új nyomvonalvezetés nem érint lakóterületet, illetve egyéb védett területet, ezért a vonalvezetése zajvédelmi szempontból kedvező.

További kiszolgáló utak tervezettek a gazdasági területek feltárására, valamint lakóutak a tervezett lakóterületek feltárására.

A település meglévő ipari-gazdasági területe Gip ipari-gazdasági, valamint Gksz gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató övezeti funkciót kapnak. Elhelyezkedésük zajvédelmi szempontból kedvező, mivel részben a lakóterületektől távol helyezkednek el, részben a tevékenység zajkibocsátása nem jelentős.

Új Gip ipari-gazdasági terület tervezett a Völgységi pataktól déli irányban. Miután a tervezett területet mezőgazdasági, illetve erdő területek határolják, elhelyezkedése kedvezőnek ítéltető.

A meglévő gazdasági terület folytatásaként tervezett Gip-E egyéb ipari terület elhelyezkedése szintén kedvező zajvédelmi szempontból.

Új lakóterületek kialakítása tervezett a meglévő foghíjak beépítésére, valamint a település déli részén. A tervezett elhelyezés megfelelő.

A település közigazgatási területének északi részén levő terület Kk-B Különleges terület-nyersanyaglelőhely övezeti funkcióba kerül. Miután a védett lakóterületektől távol található, zajvédelmi szempontból az elhelyezkedése kedvező.

A település teljes területén, a lakóingatlanokon megengedett kisvállalkozások esetében az engedélyezés során az előírt zajterhelési határértékek teljesülésének igazolását követelménynek kell tekinteni, annak érdekében, hogy a közvetlen környezetükben lévő lakóterületek kedvező zajhelyzete megmaradjon, illetve a zajterhelés növekedése megakadályozható legyen.

A település zajhelyzetének további javítása érdekében a meglévő épületek, illetve melléképületek részleges vagy teljes rendeltetésmód változását úgy kell kialakítani és engedélyezni, hogy a szomszédos ingatlanok építési övezeti funkciójának megfelelő zajvédelmi követelmények, megengedett határértékek teljesülése biztosított legyen. Olyan rendeltetésmód változás nem engedélyezhető, amely alkalmas a szomszédos lakók nyugalmának zavarására.

Az elfogadható és a követelményeknek is megfelelő „zajhelyzet” elérése érdekében fontos továbbá azoknak a feladatoknak és eszközöknek a meghatározása, melyekkel megakadályozható a környezet minőségének további romlása, valamint fokozatos javulás érhető el (pl. üzletek működésének szabályozása).

A település lakóingatlanain megengedett kisvállalkozások esetében az engedélyezés során az előírt zajterhelési határértékek teljesülésének igazolását követelménynek kell tekinteni, annak érdekében, hogy a közvetlen környezetükben lévő lakóterületek kedvező zajhelyzete megmaradjon, illetve a zajterhelés növekedése megakadályozható legyen.

Összefoglalóan megállapítható, hogy Máza település településszerkezeti és szabályozási tervének felülvizsgálata során tervezett módosítások biztosítják a település jelenlegi kedvező környezeti minőségének és így a zajhelyzetének megtartását, és hosszútávon biztosítják a környezet védelmét.

IV. KÖZLEKEDÉSI JAVASLAT

1. ELŐZMÉNYEK

Közlekedési szempontból az alábbi tervelőzményeket vettük figyelembe:

- Országos területrendezési terv - 2003. évi XXVI. Tv.
- Baranya megye területrendezési terve - 9/2005.(V.12.) Kgy. rendelet
- Baranya megyei úthálózat fejlesztése - Baranya Megyei Állami Közútkezelő Kht. szakmai koncepciója, 2005.

2. A VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

Máza térségében gyorsforgalmi út nincs. Tőle délkeletre ~10 km-re halad a 6. sz. Budapest-Pécs-Barcs országos I. rendű főút (K.III.B). Máza közelében II. rendű főút nincs. A településen megy keresztül a 6534. sz. Bonyhád-Kaposzsekcső összekötő út (K.V.B.), ezen érhető el a legközelebbi város, a Tolna megyei Bonyhád és a 6. sz. főút. A szomszédos településre érkezik a 6541. sz. Hird-Szászvár összekötő út (K.V.B.), amelyen a legközelebbi Baranya megyei város, Komló valamint a megyeszékhely Pécs érhető el. Mázáról még egy országos közút indul, a 65168. sz. Győrei bekötőút (K.V.B).

Mázán halad keresztül a Dombóvár-Bátaszék vasútvonal. A vonal besorolása egyéb vasúti fővonal (B1). A vonal egyvágányú, nem villamosított. A kiépítési és engedélyezett sebesség jelenleg 80 km/h.

A vonalon naponta ≈ 9 vonatpár közlekedik. A vasútállomás Máza északi részén található.

Összességében Máza regionális közlekedési kapcsolatai megfelelőnek mondhatók.

A szomszédos települések mindegyike az összekötő és bekötő utakon elérhető. Csak a településtől délre lévő Kisújványa és Óbánya felé nincs közúti kapcsolat.

A település két részből áll, köztük halad a 6534. sz. út átkelési szakasza. A település északkeleti része a vasútállomás környéke. A településrész úthálózatának gerince a 6534. sz. út, Felszabadulás utca (B.IV.b.B.), erre az útra csatlakoznak a kiszolgáló utak. A központi belterület északi határán halad a 6534. sz. út, a Bonyhádi út. Erről az útról ágazik le az Ifjúság utca, Kossuth L. utca nyomvonal, amely a településrész feltáró útja. Az utak kategóriája belterületi gyűjtőút (B.V.c.C). Az Ifjúság utca burkolata 5,0 m széles, kétoldalt vízelvezető árok és egyik oldalon járda található. A közlekedési terület szélessége 16-18 m. A Kossuth L. utca közepén folyik a Mázai-vadvíz, mindkét oldalán 4 m széles útburkolat található, a burkolatok épületek felőli oldalán pedig járda. A közlekedési és a vízfolyás területe együttesen 24-30 m között változik, de helyenként ennél szélesebb szakaszok is vannak. A településrészen további gyűjtőút a Széchenyi utca. A burkolat szélessége 4 m, a közlekedési terület szélessége 8-24 m. A település többi útja lakó, kiszolgáló út (B.VI.d. A-D.). A lakóutcák burkolatának szélessége általában 3,0-4,5 m közötti. A kiszolgáló utak egy része burkolatlan. A közlekedési területek szélessége 4-20 m.

A települést a PANNON VOLÁN járatai érintik. Autóbusszal Bonyhád, Szekszárd, Budapest, Dombóvár, Komló és Pécs érhető el. Vasúton Bátaszék, Dombóvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Kaposvár, Baja, Kiskunfélegyháza és Gyékényes települések átszállás nélkül elérhetők. A településen belüli helyváltoztatásban a domborzati adottságok miatt csak kisebb szerepe van a kerékpáros közlekedésnek, kerékpárforgalmi létesítmény nincs is. A település területén a parkolás saját telken belül megoldott.

3. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI JAVASLAT

3.1. A várható forgalom előrebecslése

A település útjai közül a 6534. sz. úton a forgalomnagyság a 2007. évi adatok szerint 3754 E/nap, ebből a nehéz gépjármű forgalom 260 j/nap. A 65168. sz. györei bekötőúton 1038 E/nap, illetve 72 j/nap. A 6534. sz. úton a forgalomnagyság növekedése várható a térség közúthálózatának fejlesztéséig. A növekedés a fajlagos gépjármű ellátottság növekedéséből adódik, a várható forgalomnagyság ≈ 5000 E/nap. Ezekhez a forgalmakhoz a meglévő 2x1 forgalmi sávú útszakaszok elegendő kapacitással rendelkeznek. Az M-9 gyorsforgalmú út vagy a 6534. elkerülő út megépítése után a jelenlegi úton a forgalom csökkenése várható.

3.2. Regionális kapcsolatok fejlesztése

Közúti közlekedés

A közeljövőben a térségben gyorsforgalmi úthálózat fejlesztés nem várható. Távlatban az M-9 gyorsforgalmi út Bonyhád-Dombóvár közötti szakasza Mázától északra ≈ 5 km-re fog haladni keleti-nyugati irányban. Valószínűleg a gyorsforgalmi út a 6534. sz. útnál lévő csomópontnál lesz elérhető. A gyorsforgalmi út pontos nyomvonala és a csomópontok helye még nem ismert, de Máza közigazgatási területét nem érinti. A 6534. sz. út elkerülő nyomvonala (K.V.C.), amely kb. a vasútvonallal párhuzamosan fog haladni, elsősorban a szomszédos Szászvár területét érinti, csak a Györei úti csomópontnál érinti Mázai területre.

Jelenleg a 6534. út külön szintben, de egysávos magassági korlátozással bíró és nehezen belátható aluljáróval keresztezi a vasútvonalat. Ennek kiváltására a tervezett bánya fejlesztések megvalósulása esetén lenne lehetőség. Az új nyomvonal a Völgységi patak hídjánál tér el a meglévőtől, egy szakaszon párhuzamosan halad a patakka, majd a vasútvonalat szintben keresztezve csatlakozik vissza a meglévő nyomvonalhoz.

Vasúti közlekedés

A térségben található Dombóvár-Bátaszék vasútvonalon fejlesztés nem várható.

Máza regionális közlekedési kapcsolatai a gyorsforgalmi út és a 6534. sz. elkerülő út megépülése után jó színvonalúak lesznek, de addig is megfelelőnek mondhatók.

3.3. Máza és a szomszédos települések kapcsolatai

A szomszédos települések felé a közúti kapcsolatok megoldottak, kivételt jelentenek a déli irányban található Kisújánya és Óbánya. Ebben az irányban a közúti kapcsolat megteremtése nem is indokolt, itt a Kelet-Mecsek természetvédelmi területe található. Mellékút hálózat fejlesztés a Baranya Megyei Területrendezési Tervben sem szerepel. A bányafejlesztés megvalósulása esetén új külterületi mellékút, egyéb út (K.VI. C.) vezet majd a Váralja területére tervezett bányaudvarra.

3.4. Máza belső úthálózatának fejlesztése

A település belső úthálózatán lényeges változást nem tervezünk. A gyűjtőút hálózat része marad az Ifjúság utca, a Kossuth L. utca, és a Széchenyi utca. A közlekedési területek meglévő határait megtartottuk. Új lakó és kiszolgáló utat a vasútállomástól északra lévő lakóterület bővítésénél és a vasútállomástól délre lévő iparterületen terveztünk. A Nyárfa utcai lakóterület bővítésénél és az ipari gazdasági övezet megközelítésére tervezett utakat egyaránt 14-16 m-es közlekedési terület szélességgel javasoljuk kialakítani.

A tervezett utak javasolt keresztmetszeti kialakítását a tervezett jellemző keresztmetszvények tervlapon mutatjuk be.

3.5. Közforgalmú közlekedés

–autóbusz-közlekedés

A meglévő autóbusz közlekedésben lényeges változás nem várható. A meglévő megállóhelyek a település szinte teljes területéről (kivétel a Kossuth L. utca déli vége) 500 m-en belül gyalogosan megközelíthetők.

–vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés a szomszédos Tolna megye két városába, Dombóvárra és Bonyhádra kielégítő kapcsolatot jelent, de elérhető átszállás nélkül Bátaszék, Dombóvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Kaposvár, Baja, Kiskunfélegyháza és Gyékényes is.

–kerékpár-közlekedés

A kerékpár közlekedésnek mind a helyi forgalomban, mind a turisztikában egyre nagyobb szerepe van, de a település térségét az országos és a regionális kerékpárutak is elkerülik. A településen belüli gépjármű forgalom nagysága nem indokolja helyi önálló kerékpárutak építését sem.

3.6. Gépjárművek elhelyezése

Új létesítmények elhelyezésekor az OTÉK szerinti parkolóhelyeket saját telken belül meg kell építeni.

4. KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEK SZABÁLYOZÁSA

Út	Közlekedési terület jele	Kategória		Közlekedési terület szélessége
		Jelenleg	távlatban	
6534. j. út új nyomvonala	KÖu-1	külterületi mellékút, összekötő út (K.V.C.) külterületi mellékút, bekötő út (K.V.C.)	külterületi mellékút, összekötő út (K.V.C.)	22 m
6534. j. összekötő út			külterületi mellékút, összekötő út (K.V.C.)	meglévő (14-20 m)
65168. sz. győrei bekötő út			külterületi mellékút, bekötő út (K.V.C.)	meglévő (~16 m)
Bányaudvarhoz vezető út	KÖu-2	külterületi mellékút, egyéb út (K.VI.C-D.)	külterületi mellékút, egyéb út (K.VI.C.)	16 m
Mezőgazdasági utak			külterületi mellékút, egyéb út (K.VI.C-D.)	meglévő (4-12 m)
6534. j. út átkelési szakasza (Felszabadulás utca , Bonyhádi utca) Ifjúság utca Kossuth L. utca Széchenyi utca	KÖu-3	belterületi mellékút, gyűjtőút (B.V.c.C.)	belterületi mellékút, gyűjtőút (B.V.c.C.)	meglévő (10-22 m)
Meglévő kiszolgáló utak Tervezett kiszolgáló utak	KÖu-4	(B.VI.d.C.-D.)	(B.VI.d.C.-D.)	meglévő (7-20) m
			(B.VI.d.B.-D.)	10-16 m

V. KÖZMŰVESÍTÉSI JAVASLAT**1. VÍZELLÁTÁS**

A község vízellátására saját vízellátó művet üzemeltetnek. A vízmű vízjogi üzemeltetési engedélyének a száma: H/993-28/1999-12.

Vizikönyvi száma: B. XXV/95.

A feltárt vízkészlet: 588 m³/d.

A víznyerőhelyek fúrt kutak. A vízmű jelenlegi víztermelése: 130 m³/d.

A kitermelt víz nem ivóvíz minőségű. A meglévő tisztító berendezés kapacitása: 12 m³/h.

20 órás üzemidővel számolva a vízmű mértékadó kapacitása 240 m³/d, tehát a jelenlegi vízigények kétszerese. Vízbázis szempontjából a községfejlesztési elképzeléseknek akadálya nincs.

A községben a vízellátó hálózat NA 80-200 mm méretű KM.PVC csővezetékekből kiépült. A meglévő hálózat főbb paramétereit:

NA 200 KM.PVC cső	560fm
NA 150 KM.PVC	1878 fm
NA 100 KM.PVC	2275 fm
NA 80 KM.PVC	5498 fm

A vízellátó rendszer kiegyenlítő tárolói:

–1 db 100 m³-es vasbeton mélytároló a vízműtelepen,

–1 db 200 m³-es vasbeton magastároló a község magaspontján.

A tárolókapacitás a jelenlegi és a távlati vízigényekre is nagy biztonsággal megfelelő.

A tervezett lakóterület bővítések vízellátása a meglévő vízvezeték bővítéssel megoldható. A vízmű kapacitása alapján a rendelkezésre álló vízkészlet a víztisztító mű kapacitása alapján: 110 m³/d.

2. SZENNYVÍZELVEZETÉS

Máza községben a közüzemi csatornahálózat teljeskörűen kiépült. A csatornahálózat befogadója a Szászvár községgel közösen üzemeltetett 900 m³/d kapacitású szennyvíztisztító telep. A biológiailag tisztított szennyvizet a Völgységi vízfolyásba vezetik.

A csatornamű vízjogi üzemelési engedély száma: H/372-45/2000-12.

Vizikönyvi száma: B. XXV/75.

Máza községben meglévő létesítmények:

NA 200 KG.PVC gerinc-csatorna:9452 fm

MOBA szennyvízátelő: 2 db

A tervezett lakóterületek szennyvizet a meglévő csatornahálózatba lehet vezetni. Az építendő gerinc-csatornák NA 200 mm, a bekötőcsatornák NA 150 mm mérettel épülhetnek.

3. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS

A község csapadékvíz elvezetése nyílt árkokkal történik. Befogadó a Völgységi patak, illetve a Völgységi pataknak a község főutcáján meglévő mellékága.

A községi csapadékvíz elvezető árokrendszer kitisztítását, jókarba helyezését feltétlenül, és mielőbb el kell végezni, mert jelen állapotukban nem biztosítják a csapadékok vízfolyásba jutását. A csapadékvizek az eltömődött áttereszek miatt az útburkolaton keresztül jutnak a befogadóba, veszélyeztetve a közlekedők biztonságát és az út állagát. Javasoljuk a község egészére egy komplett belvízrendezési terv elkészítését. A Völgységi patak mellékága egyébként megfelelő szelvényű, biztosítja a község belterületéről és a külterületi mellékvölgyekből lefolyó vizek elvezetését is. Fontos, hogy a nagyobb keresztmetszetű vízbevezetések környezetében a befogadó vízfolyást burkolatokkal védjék a víz eróziós hatásaitól.

A községi utak árkait ki kell tisztítani, a kocsibejáróknál az áttereszek minimális mérete 40 cm legyen. A nagyobb lejtésű árokszakaszokat burkolattal kell ellátni a kimosások elkerülése érdekében.

A vízvezetés megoldására 2009-ben a település önkormányzata pályázatot adott be, ami alapján várható, hogy az érintett szakaszokon megoldódik a vízvezetés. A vízrendezésre készített tervek az alábbi szakaszokkal foglalkoznak:

Bonyhádi utca: a meglévő nyílt árok rendezése, burkolattal történő ellátásán kívül az áttereszek átépítése is megtörténik • 50cm- es tokos betoncsövek beépítésével.

Móricz Zsigmond utca: a szűk útterület miatt útárok létesítésére nincs lehetőség, így a vízvezetésre átjárható padkaelemet építenek be 170 méter hosszon.

Zrínyi utca: a vízvezetés a szűk útterület miatt a burkolat egyoldali esésével és kiemelt szegély beépítésével oldható meg.

1936 helyrajzi számú árok a Kossuth utca és Széchenyi utca között, 97 méter hosszon burkolt árok létesítésével.

1961/13 helyrajzi számú árok 117 méter hosszon burkolat beépítésével, a feliszapolódott szakasz tisztításával biztosítja a terület vízvezetését.

Kossuth utca: 415 méter hosszon burkolt árok kialakítása történik a csőáttereszek cseréjével, megfelelő szelvényűre bővítésével.

Széchenyi és Gyöngyvirág utca: az útárok befogadója a Széchenyi utcai árok burkolt szakasza. A Gyöngyvirág utcában 136 méter hosszon árokburkolat készül a meglévő 30-as átteres 50 cm méretűre cserélésével. Az utca nagyeesésű szakaszain sebességcsökkentő beton fogakat kell beépíteni.

A fenti beavatkozásokkal a település vízvezetése megnyugtatóan rendeződhet.

4. GÁZELLÁTÁS

A községben a földgázhálózat teljeskörűen kiépült, a lakóingatlanok a hálózatra csatlakoztathatók. Az esetleges ipari fogyasztók csatlakoztatása előtt az üzemeltető gázszolgáltatótól közmű nyilatkozatot kell kérni.

5. VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

Máza bel- és külterületi villamos energia ellátását a Bonyhád alállomásból táplált „MÁZA” megnevezésű 20 kV-os 3x95 mm²-es szabadvezetékes gerinchálózat, illetve a gerinchálózat leágazásairól táplált 20/0,4 kV-os transzformátor állomások biztosítják.

A villamos hálózat fejlesztését, illetve korszerűsítését az elmúlt négy-öt évben egy transzformátor állomás létesítése, valamint néhány szakaszon a 0,4 kV-os kifizetésű kommunális hálózat építése, illetve rekonstrukciója jelentette. Az új 20/0,4 kV-os transzformátor állomás a vasútállomás környezetében létesült.

A meglévő hálózatok rendszertechnikai kialakítása a következőképpen jellemezhető:

Ellátás és TR. állomások kialakítása szerint:

- A 20 kV-os szabadvezetéki hálózatok rendszertechnikai kialakítása a TR. állomások táplálása szempontjából megfelelőnek minősíthető.
- A bel- és külterületek energiaellátását összességében 10 db 20/0,4 kV-os TR. állomás biztosítja.
- Az állomások (7 db) – a szennyvíz telepi, a vasipari és a vízmű TR. kivételével – az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában vannak.

Terhelési viszonyok szerint:

- A TR. állomások lehetőség szerint fogyasztói súlypontokban kerültek telepítésre, és megfelelő kiterheltséggel üzemelnek.
Az állomások rendelkeznek tartalék kapacitással, így jelentősebb teljesítményigény növekmény esetén is biztosítani tudják a község villamos energiaellátását.
- A villamos energiaellátás jelenleg mindenütt megoldott, a kisebb energia-igények, új épületek hálózatra történő rácsatlakoztatása - családi házak, vagy egyéb fogyasztók – ellátása folyamatosan biztosított.
- A kiefeszültségű hálózatok - energiaellátás és közvilágítás – kialakítása döntő mértékben oszlopokra szerelt légvezetékes rendszerű.
- A községben a közvilágítási berendezések (hálózat illetve lámpatestek) teljes, a 0,4 kV-os kommunális hálózat pedig részleges felújításra került.

Technikai adatok:

Alkalmazott érintésvédelem:

Középfeszültségen (20 kV):	Védőföldelés
Kiefeszültségen (0,4 kV):	NULLÁZÁS

TERVEZETT FEJLESZTÉS

Máza településszerkezeti terve a meglévő belterületekhez illeszkedően falusias lakóterületeket, kereskedelmi szolgáltató gazdasági területeket, ipari gazdasági területeket, - jelentős mértékű zavaró hatású területet és hulladékgazdálkodási célra különleges területet határoz meg.

A belterületi tervezett fejlesztések energiaellátását várhatóan a meglévő 20 kV-os hálózatok, illetve a 20/0,4 kV-os TR. állomások biztosítani tudják.

Jelentős mértékű ipari gazdasági terület fejlesztése esetén – szénbányanyitás, erőmű építés - egy 120/KÖF alállomás létesítése válhat szükségessé, a 120 kV-os főelosztó hálózat „Bonyhád – Pécs” szakaszán létesítendő felhasítással.

VI. HÍRKÖZLÉSI JAVASLAT

1. A TELEPÜLÉSEN MEGLÉVŐ ÉS TERVEZETT LÉTESÍTMÉNYEK (az érintett távközlési szolgáltatók nyilatkozatai alapján)

Magyar Telekom Ny. Rt. Fejlesztési és Nyilvántartási Osztály

A településen a távközlési hálózat megfelelő. A jelentkező igények kisebb építéssel kielégíthetők. Nagyobb fejlesztést a településen nem tervezünk. Amennyiben új lakóközteret terveznek kialakítani, kérjük azt osztályunk felé jelezni, hogy a tervezési, kivitelezési folyamatot elindíthassuk.

Magyar Telekom Ny. Rt. Gerinchálózati Csoport Siófok

A településen a T-Com tulajdonában lévő optikai hálózat üzemel Szászvártól a közút mellett az északi oldalon Mázáig. Máza belterületén az Ifjúság u. közepéig halad a postáig.

Vodafone Magyarország Zrt.

Máza területén a Vodafone Mo. Zrt. A 2936 Máza jelzésű bázisállomással rendelkezik, melynek koordinátái a következők: EOY X 104244 és EOY Y 600611, hrsz. 2201/15. Az állomás a téglagyár területén egy kéményen található.

További fejlesztést nem tervezünk a területen.

Pannon G.S.M.

Máza településen a Téglagyár u. 5. (hrs: 2201/17) alatt működő tornyos állomásunk van. EOVS koordinátái: 600620, 104240.

Új állomás létesítését a közeljövőben nem tervezzük.

T- Mobile Távközlési Rt.

A téglagyár kéményén üzemeltetünk bázisállomást. Új állomást nem tervezünk a településre.

Antenna Hungária Rt Építéskorlátozás és egyeztetési Csoport:

Máza településrendezési terve az Antenna Hungária Zrt. mikrohullámú összeköttetések nyomvonalait nem érinti. A településrendezési tervvel kapcsolatban nincs észrevételünk.

Invitel Zrt

Az Invitel Távközlési Zrt meglévő és tervezett optikai hálózatát nem érinti

2. ÚJ TÁVKÖZLÉSI (HÍRKÖZLÉSI) MAGASÉPÍTMÉNY ELHELYEZÉSÉNEK FELTÉTELEI

- Adótorony a település belterületén és kertes mezőgazdasági területein nem helyezhető el.
- Külterületi, természeti értéket képviselő földrésztelken adótorony a külön jogszabályban előírtak szerint helyezhető el.

VII. MAGASABB RENDŰ TERVEK MÁZA TERÜLETÉT ÉRINTŐ ÖVEZETEI

1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV (OTRT)

Az érintett területek lehatárolását összesítve a településszerkezeti terv, övezeti bontásban a mellékelt átnézeti térképek tüntetik fel.

1.1 Az ország szerkezeti terve

Az ország szerkezeti terve a település területét a kialakult területhasználatokhoz igazodva elsődlegesen mezőgazdasági és erdőgazdálkodási területfelhasználású térségbe sorolja. A közút- és vasúthálózatot is a kialakult állapot szerint tünteti fel.

A településszerkezeti terv igazodik az ország szerkezeti tervében szereplő területhasználatokhoz.

1.2 Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete

Az OTRT az érintett településeket jelöli részletes területi lehatárolás nélkül. A pontos terület (Máza I.-agyag védnevű bányatelek) a Bányakapitányságtól kapott adatok szerint került feltüntetésre. A bányatelek területe különleges beépítésre nem szánt terület kategóriába került.

1.3 Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

A korábbi elképzelések szerint védendő vízbázist határolja le. Már a 2001-es rendezési terv készítése közben megindult a vízbázis lehatárolását igénylő kút megszüntetése. Emiatt a védendő vízbázist már a korábbi terv sem jelölte. A kutat tömedékelték, Máza területén védendő vízbázis nincs.

Az övezet kijelölését a karsztos területek indokolják. A nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről szóló 8002/2005. (MK 138.) KvVM tájékoztató szerint Máza településen a 0201, 0202, 0203, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209 és 0213 földrészletek tartoznak ebbe a kategóriába. A felszín alatti vizek védelméről és a természet védelméről szóló jogszabályok alapján tilos a nyílt karsztos kőzetekből álló felszínen a karsztos kőzet, illetve karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

A fejlesztések közül a tervezett erőmű és szénosztályozó területe érint karsztos területet.

1.4 Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

Az érintett területek a szerkezeti terven a léptékkülönbség okozta pontatlansággal, de beazonosíthatóan kerültek feltüntetésre. Tervezett fejlesztés kiváló termőhelyi adottságú erdőt nem érint.

1.5 Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Szerkezeti tervi lehatárolása az OTRT szerint megtörtént. Tervezett fejlesztés kiváló termőhelyi adottságú szántót három területen érint:

- A tervezett agyagbánya területén – beépítésre nem szánt kategória, OTRT szerint nem tilos
- A tervezett erőműhöz kapcsolódó véderdő területén - beépítésre nem szánt kategória, OTRT szerint nem tilos
- A vasútállomástól északra fekvő lakóterületen – a fejlesztés már a hatályos rendezési tervben is szerepelt, jelenleg is belterület

1.6 Országos ökológiai hálózat övezete

Szerkezeti és szabályozási tervi lehatárolása az OTRT szerint, tovább-bontása a DD-KTVF-től kapott adatszolgáltatás alapján megtörtént. Eszerint a település területét magterület és pufferterület övezete érinti.

Tervezett fejlesztés ökológiai hálózatot, ezen belül pufferterületet a tervezett erőmű és szénosztályozó területén érint.

1.7 Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Az OTRT az érintett településeket jelöli részletes területi lehatárolás nélkül. A pontos terület Baranya megye területrendezési terve (Bm TRT) szerint került feltüntetésre (részletesebben ld. később).

2. BARANYA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE (BM TRT)

2.1 A megye szerkezeti terve

A megye szerkezeti terve a külterületet erdőgazdálkodási, belterjes és külterjes mezőgazdasági és hagyományos települési térség területfelhasználási kategóriába sorolja. Ezen belül a vasút és a Völgységi patak közti területet, valamint a központi belterülethez kelet felől csatlakozó területet erdőgazdálkodási térség kategóriába sorolja. Ez ellentétes az OTRT övezeti besorolásával, amely ezeket a területeket kiváló termőhelyi adottságú szántóterületnek jelöli. A megyei terv a települési térséget a korábbi településszerkezeti terv alapján határolja le. A közlekedési hálózat elemei között szerepelteti a 6534 sz. út elkerülő nyomvonalát.

A településszerkezeti terv az erdőgazdálkodási térség területi arányának vonatkozásában a magasabbrendű OTRT előírását veszi alapul, ennek megfelelően a Völgységi patak térségében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület megtartása dominál.

A megyei tervhez képest plusz elemként jelenik meg a 6534 sz. út új elkerülő szakasza, valamint a bányászattal kapcsolatos külterületi fejlesztések.

2.2 Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

A korábbi elképzelések szerint védendő vízbázist határolja le. Már a 2001-es rendezési terv készítése közben megindult a vízbázis lehatárolását igénylő kút megszüntetése. Emiatt a védendő vízbázist már a korábbi terv sem jelölte. A kutat tömedékelték, Máza területén védendő vízbázis nincs.

Az övezet kijelölését a karsztos területek indokolják. A nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről szóló 8002/2005. (MK 138.) KvVM tájékoztató szerint Máza településen a 0201, 0202, 0203, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209 és 0213 földrészletek tartoznak ebbe a kategóriába. A felszín alatti vizek védelméről és a természet védelméről szóló jogszabályok alapján tilos a nyílt karsztos kőzetekből álló felszínen a karsztos kőzet, illetve karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

A fejlesztések közül a tervezett erőmű és szénosztályozó területe érint karsztos területet.

2.3 Védett természeti terület övezete

A megyei terv fogalomrendszerét az OTRT felülírta, az új fogalomrendszer szerinti bontás a megyei terv módosítását igényli. A településszerkezeti terv az OTRT szerinti ökológiai hálózatot, valamint a jogszabályban helyrajzi szám szerint pontosított védett területeket (Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet, Natura 2000 hálózat) tünteti fel.

2.4 Térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete

A Bm TRT az érintett településeket jelöli részletes területi lehatárolás nélkül.

A település területén a roncsolt felületek (szeméttelep, korábbi bányászati tevékenység következményeként fennmaradt meddőhányók, bányagödrök) rekultivációja és újrahasznosítása folyamatos, távlati hasznosításukra a településszerkezeti terv javaslatot tesz.

2.5 Tájképvédelmi terület

Szerkezeti tervi lehatárolása a Bm TRT szerint, a szükséges pontosításokkal megtörtént. A vonatkozó előírásokat a HÉSZ-ben kell kidolgozni.

2.6 Csúszásveszélyes terület övezete

Szerkezeti tervi lehatárolása a Bm TRT szerint, a szükséges pontosításokkal megtörtént. A vonatkozó előírásokat a HÉSZ-ben kell kidolgozni.

2.7 Vízerózióknak kitett terület övezete

A Bm TRT az érintett településeke közigazgatási területét jelöli részletes belső területi lehatárolás nélkül.

A település területén vízerózióknak kitett területek a dombsági területek. A területen a csapadékvíz elvezetésére fokozott gondot kell fordítani. A megyei tervi előírásokkal a településszerkezeti terv összhangban van.